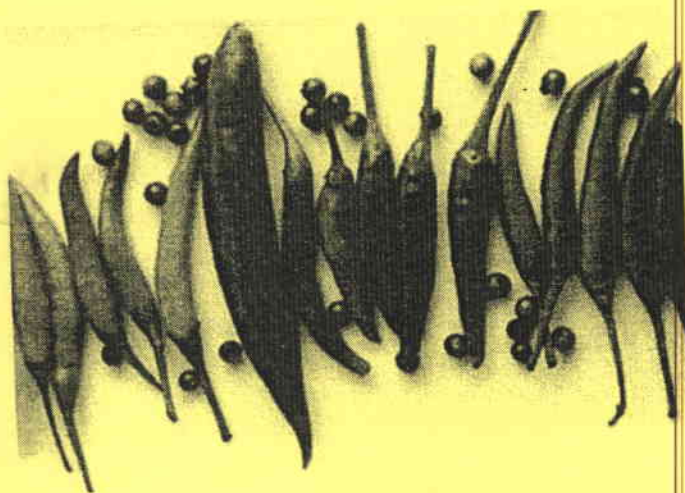
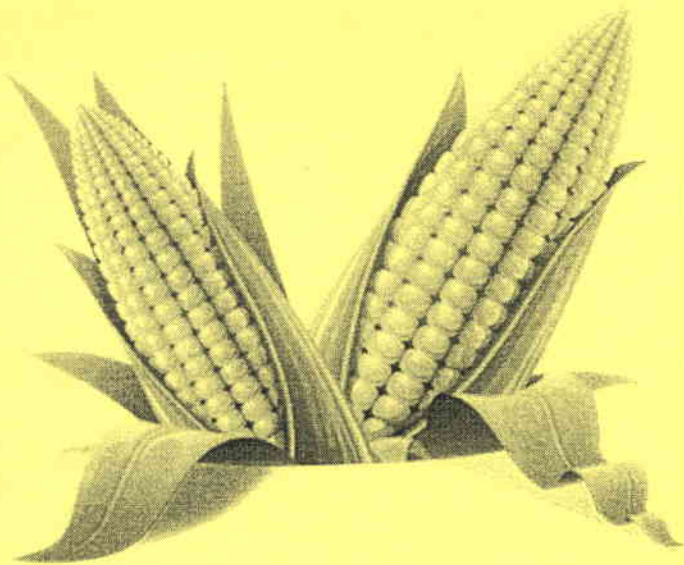
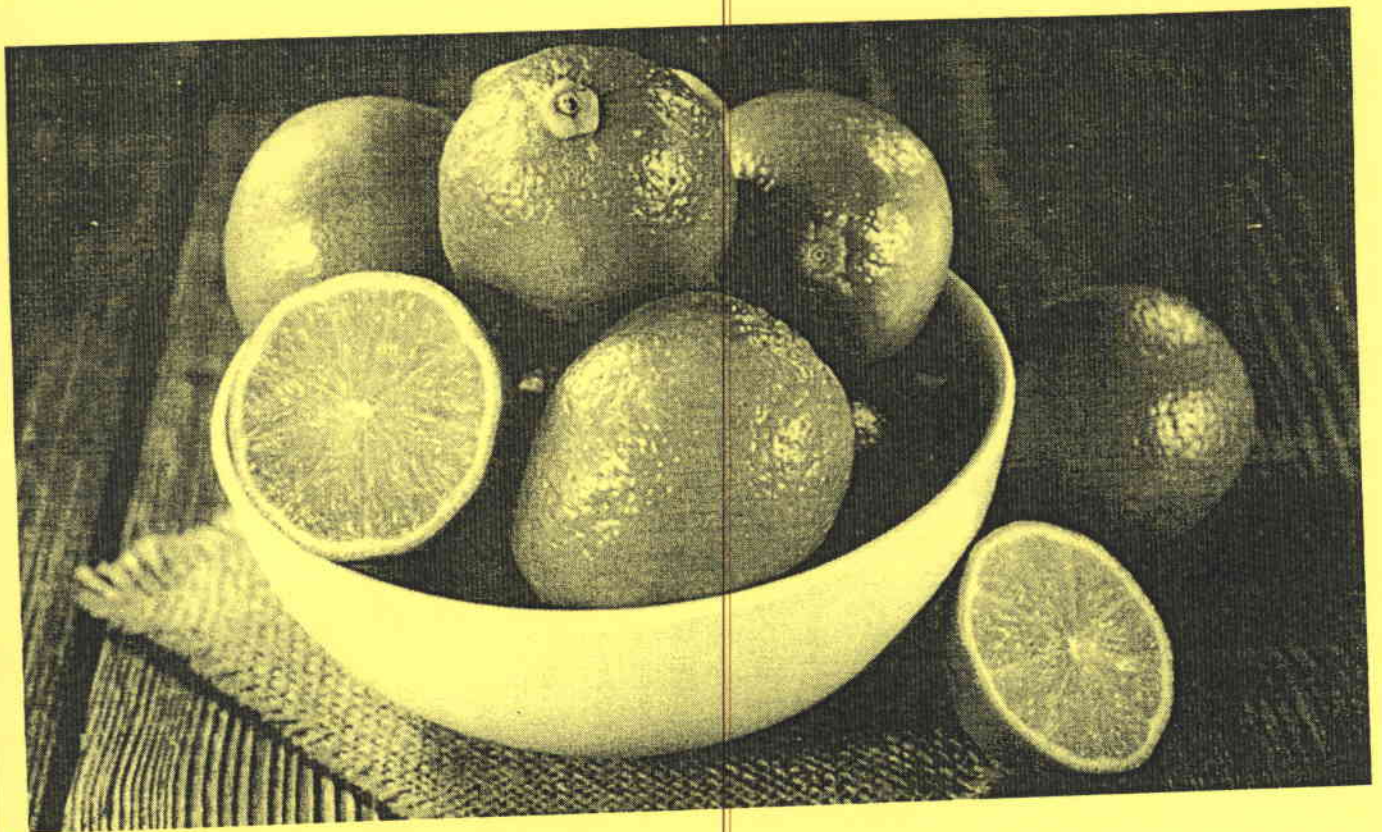

การปลูกพืช

น้ำน้อย

ทดแทนการ

ปลูกข้าว

จัดทำโดย ที่ทำการปกครองอำเภอบางมูลนาก

คำนำ

อำเภอบางมูลนากเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งมีแม่น้ำสำคัญหลายสาย ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประสบปัญหาภัยแล้งอย่างต่อเนื่องมาหลายปี จากสถานการณ์ในเดือนมีนาคม - เมษายน 2560 กรมชลประทานคาดการณ์ว่า ปริมาณน้ำที่กักเก็บไว้ในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำต่างๆ ประเทศ ไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ประชาชนอาจจะได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง อำเภอบางมูลนากได้ประชาสัมพันธ์แจ้งเกษตรกรไม่ให้เพาะปลูกข้าวเกินกว่าแผนที่กำหนด และหากมีการเพาะปลูกมากกว่าแผนที่กำหนดอาจทำให้เกิดความเสียหายได้

อำเภอบางมูลนากคาดการณ์ว่าในช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2560 จะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าว และเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง เสี่ยงต่อการได้รับความเสียหาย จากการขาดแคลนน้ำ จึงได้มอบหมายให้ทำการปกครองอำเภอบางมูลนากร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการป้องกันปัญหาอย่างเร่งด่วนก่อนที่เกษตรกรจะเริ่มปลูกข้าว และเพื่อเป็นการเตรียมการขับเคลื่อนการดำเนินงานข้างต้น อำเภอบางมูลนากจึงได้จัดทำ “โครงการปลูกพืชน้ำน้อยทดแทนการปลูกข้าว” เพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรม

ที่ทำการปกครองอำเภอบางมูลนาก

26 - 27 เมษายน 2560

คำนำ

การปลูกมะนาว

การปลูกพริก

การปลูกข้าวโพด

การปลูกมะละกอ

การปลูกตะไคร้

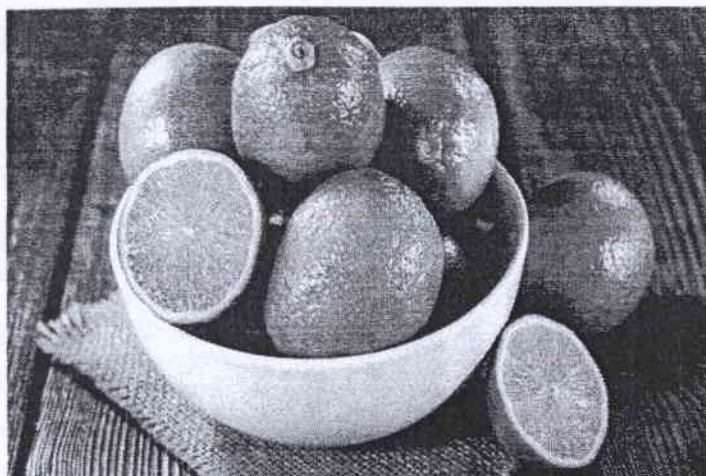
1 - 13

14 - 21

22 - 27

28 - 31

32 - 33

มะนาว

“มะนาวจัดเป็นไม้มงคลชนิดหนึ่ง คนโบราณเชื่อว่า หากปลูกไว้ในบ้านจะทำให้ผู้ที่อยู่อาศัยมีความสุข โดยทิศที่แนะนำให้ปลูกไว้คือ ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ (พายัพ)

ทั้งนี้ ความเชื่อข้อนี้จะจริงเท็จอย่างไรนั้น คงไม่สำคัญเท่าเรามีต้นมะนาว พืชมากคุณค่า ปลูกไว้ในบ้านสักต้น เพื่อประโยชน์ที่หลากหลาย”

➡ มะนาว จัดเป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งที่ปัจจุบันมีการส่งเสริมการปลูกกันอย่างแพร่หลาย รวมถึงคิดค้นสายพันธุ์ใหม่ๆ เทคนิคเพิ่มผลผลิตมะนาวคุณภาพดี รูปแบบการปลูก วิธีการปลูก มะนาวนอกฤดู ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดในปัจจุบัน ประเทศไทยมีแหล่งปลูกมะนาวที่สำคัญอยู่ในหลายจังหวัด เช่น เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี นครสวรรค์ กาญจนบุรี สมุทรสาคร นครปฐม เชียงใหม่ เหตุผลที่ทำให้มะนาวกลายเป็นพืชเศรษฐกิจเป็นผลมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้มะนาวซึ่งเป็นพืชที่มีประโยชน์และทรงคุณค่า ที่สามารถนำมาใช้ได้ครอบคลุมตั้งแต่อุตสาหกรรมครัวเรือน ไปจนถึงอุตสาหกรรมพาณิชย์ด้านต่างๆ เช่น อาหาร เครื่องสำอาง การแพทย์ การทำความสะอาด เป็นต้น

➡ มะนาว พืชนี้มีดีโดน

มะนาวเป็นพืชตระกูลส้มประเภทหนึ่งที่ปลูกและบริโภคกันมาแต่โบราณกาล และปัจจุบันก็ปลูกกันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย มะนาวมีดีที่รสชาติและอยู่คู่ครัวคนไทยมาช้านาน เป็นเครื่องปรุงรสอาหารคาวที่ให้รสชาติเปรี้ยวพร้อมกับกลิ่นหอม ช่วยสร้างรสชาติให้กับอาหารไทย ได้อย่างลงตัวและกลมกลืน แต่บทบาทที่สำคัญของมะนาวไม่ใช่แค่เป็นเครื่องปรุงรสเพียงอย่างเดียว ความเปรี้ยวของมะนาวยังเปี่ยมไปด้วยคุณค่าทางโภชนาการ สรรพคุณทางยา ประโยชน์ด้านการดูแลความสวยงามของผิวพรรณ

➡ **ลักษณะทางพฤกษศาสตร์** มะนาวเป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็กทรงพุ่มมีหนามสูงประมาณ 2 – 4 เมตร ก้านใบสั้น ลักษณะใบมีรูปร่างกลมรี ขอบใบหยักเล็กน้อย ลายและโคนใบมน แผ่นใบมีต่อน้ำมันหอมระเหยกระจายอยู่ทั่วไป ดอกมีสีขาวอมเหลืองนวล มีกลีบ 4 – 5 กลีบ กลิ่นหอมอ่อนๆ ผลมีลักษณะกลม ผิวเรียบเนียน เกลี้ยงเกลา ผลอ่อนมีสีเขียว จากนั้นจะค่อยๆ จางลงจนเป็นสีเหลืองเมื่อผลสุก

มะนาวเป็นพืชในเขตร้อน ถิ่นกำเนิดยังไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด แต่เชื่อกันว่าอาจอยู่ที่หมู่เกาะอินเดียตะวันออก เนื่องจากมะนาวเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ในดินเกือบทุกชนิด แต่จะเจริญเติบโตและมีคุณภาพดีที่สุดในดินที่ร่วนซุย มีการระบายน้ำได้ดี จึงทำให้การปลูกมะนาวขยายตัวไปหลายๆ ประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชียอาคเนย์ ณ ปัจจุบันยังไม่มี การสืบค้นข้อมูลได้อย่างแน่ชัดว่ามะนาวขยายพันธุ์เข้ามาสู่ประเทศไทยได้อย่างไร

➡ ผลผลิตมะนาวคุณภาพที่ตลาดต้องการ

การปลูกมะนาวเพื่อการค้าในยุคปัจจุบัน เกษตรกรยุคใหม่จะต้องสนใจศึกษาข้อมูลตลาดอย่างละเอียด เนื่องจากการค้าในยุคนี้ต้องใช้การตลาดเป็นตัวนำ รวมไปถึงผู้บริโภค อันดับแรกคือคุณภาพของผลผลิต ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่ใช้ได้กับทุกสินค้า หากคุณคิดจะขายอะไร คุณภาพต้องมาเป็นอันดับหนึ่ง การปลูกมะนาวก็เช่นกัน “มะนาวคุณภาพที่ตลาดต้องการนั้นประกอบด้วยลักษณะลูกใหญ่ปานกลาง น้ำเยอะ รสเปรี้ยวกลมกล่อม กลิ่นหอม เปลือกบาง เมล็ดน้อยหรือไร้เมล็ด ผู้ที่คิดจะปลูกมะนาวเพื่อขายก็ต้องมาดูว่าสายพันธุ์ไหนที่มีคุณสมบัติให้ผลผลิตตรงกับความต้องการของตลาด ซึ่งผู้ปลูกต้องมองเรื่องวิธีการปลูก การดูแลรักษา การลดต้นทุน และการเพิ่มผลผลิตได้ด้วย หากผู้ปลูกไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง คุณภาพมะนาวก็คงจะไม่เป็นไปตามที่ตลาดต้องการ

สรุป

หัวใจสำคัญในการเตรียมพร้อมปลูกมะนาวให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามที่ต้องการ

1. สำรวจความต้องการของตลาด
2. ศึกษาหาข้อมูล องค์ความรู้ในการปลูกมะนาว การดูแล การบำรุงรักษา
3. คัดเลือกสายพันธุ์ดีเป็นที่ต้องการของตลาด
4. บริหารจัดการทุกขั้นตอนอย่างมีระบบ
5. ทำบัญชีรายรับ รายจ่าย

● สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการปลูกมะนาว

มะนาวเป็นพืชที่ปลูกได้ในดินเกือบทุกชนิด ทั้งในดินเหนียว ดินทราย ดินร่วนปนทราย ดินลูกรัง แต่หากจะให้ได้ดีที่สุด มะนาวเจริญงอกงาม มีผลผลิตตก รสชาติเปรี้ยวกลมกล่อม กลิ่นหอม ควรปลูกในพื้นที่ที่เป็นดินร่วนซุย มีการระบายน้ำได้ดี เนื่องจากมะนาวไม่ชอบน้ำขัง มีอินทรีย์วัตถุผสมอยู่มาก คือ ควรมีปริมาณอินทรีย์วัตถุไม่น้อยกว่า 3% มีความเป็นกรดต่าง ประมาณ 5.5 – 6.0 และควรเลือกพื้นที่ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำที่มีระดับน้ำใต้ดินสูงเกิน 1 เมตร

● การปลูกมะนาวในดินเหนียว

ควรจะยกร่องปลูก (มีร่องน้ำสลับกับคันดิน) เพื่อให้แปลงระบายน้ำได้ดี โดยเตรียมพื้นที่คันดิน ความกว้างประมาณ 6 – 8 เมตร ส่วนสูงให้สังเกตจากปริมาณน้ำที่เคยท่วมสูงโดยให้สูงกว่าแนวระดับน้ำท่วม 50 เซนติเมตร แหวร่องหรือซอยร่องทำประตุน้ำเพื่อระบายน้ำเข้าออก ขนาดร่องน้ำกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1 เมตร มีพื้นที่ร่องกว้าง 0.5 – 0.7 เมตร ค่า pH 5.5 – 6.0 โดยใช้ระยะปลูก ประมาณ 4x4 เมตร หรือ 6x6 เมตร ก่อนนำกิ่งพันธุ์ลงปลูกให้เตรียมดิน

การปลูกมะนาวในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ให้บำรุงดินในหลุมปลูก (ขนาด 50 x 50 50 เซนติเมตร) ผสมปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกเข้ากับดินที่ขุดมาในอัตราหลุมละ 1 กิโลกรัม พร้อมกับปุ๋ยฟอสเฟส 500 กรัม แล้วกลบดินลงไป

● การปลูกมะนาวในพื้นที่ลุ่มและพื้นที่ดิน

1. การปลูกมะนาวในพื้นที่ลุ่ม ก่อนอื่นต้องเตรียมพื้นที่ด้วยการคันดินความกว้างประมาณ 6 – 8 เมตร ความสูงให้สังเกตจากปริมาณน้ำที่เคยท่วมสูง โดยให้อยู่สูงกว่าแนวระดับน้ำท่วม ประมาณ 50 เซนติเมตร จากนั้นแหวร่องหรือซอยร่องทำประตุน้ำ เพื่อระบายน้ำเข้าออก ขนาดร่องกว้างอยู่ที่ 50 – 70 เซนติเมตร ใช้ระยะปลูก 5x5 เมตร
2. การปลูกแนวในพื้นที่ดอน ควรไถพรวนเพื่อกำจัดวัชพืชและทำให้ดินร่วนซุยก่อนปลูก และใช้ระยะปลูก 4x4, 5x5, 6x6 เมตร ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ทั้งนี้ ควรปลูกมะนาวในฤดูฝน โดยในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ผู้ปลูกจะต้องปรับพื้นที่ให้เรียบร้อย เพื่อไม่ให้น้ำขังในช่วงฤดูฝนชุก และระบายน้ำออกได้เร็ว ระยะปลูกให้ดูจากความอุดมสมบูรณ์ของดิน ถ้าดินอุดมสมบูรณ์ควรใช้ระยะปลูก 6x6 เมตร พื้นที่ 1 ไร่ จะปลูกมะนาวได้ประมาณ 44 ต้น หากดินไม่สมบูรณ์ ควรพูนดินให้สูงขึ้นเพื่อไม่ให้น้ำขังในช่วงฤดูฝนตกชุก จะช่วยระบายน้ำได้ดี ซึ่งปัจจุบันมีรูปแบบการปลูกมะนาวที่หลากหลาย ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป

● การให้น้ำ

แม้ว่ามะนาว จะเป็นพืชที่ไม่ชอบน้ำ แต่การปลูกในระยะแรกมะนาวก็ไม่ควรขาดน้ำ เพราะจะส่งผลต่อการเจริญเติบโตในระยะยาว ในช่วงที่ปลูกใหม่ๆ ควรให้น้ำวันละครึ่ง (กรณีที่ดินไม่ตกร) หลังปลูกได้ 15 วัน ต้นมะนาวจะเริ่มตั้งตัวได้ ควรให้น้ำเดือนละ 2 – 3 ครั้ง และควรหาวัสดุมาคลุมดินบริเวณโคนต้นเพื่อรักษาความชื้นไว้ จากนั้นก่อนมะนาวออกดอกให้รดให้น้ำตั้งแต่ช่วงเดือนมีนาคม จนถึงช่วงออกดอก เพื่อให้มะนาวสะสมอาหารให้สูงถึงระดับที่สามารถสร้างตาออกได้ โดยปกติมะนาวจะออกดอกช่วงเดือนเมษายน – พฤษภาคม แต่หลังจากที่ออกดอกและติดผลอ่อน จะเป็นช่วงที่มะนาวต้องการน้ำมากเพื่อบำรุงให้ผลเจริญเติบโต จึงควรดูแลให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ

● การใส่ปุ๋ย

ปุ๋ยที่ใช้กับมะนาวสามารถใช้ได้ทั้งปุ๋ยเคมี และปุ๋ยหมัก โดยหลังจากมะนาวมีอายุได้ 3 – 4 เดือน ควรใส่ปุ๋ยคอกประมาณต้นละ 500 กรัม หลังจากพรวนดินและกำจัดวัชพืชแล้วควรใส่ปุ๋ยเคมีบริเวณรอบทรงพุ่ม และให้น้ำเพื่อให้ปุ๋ยละลาย เมื่อมะนาวอายุได้ 1 ปี ให้ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ประมาณต้นละ 300 กรัม พอมะนาวอายุได้ 2 ปี ให้เพิ่มปริมาณปุ๋ยโดยใส่ปีละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1 กิโลกรัมต่อต้น ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดิน และเมื่อมะนาวอายุได้ 3 ปี จะเริ่มให้ผลผลิต

● การกำจัดวัชพืช

จำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนวัชพืชจะขึ้นเร็ว และแย่งอาหารของต้นมะนาว การใส่ปุ๋ยช่วงปลายฤดูฝนต้องพรวนดินและดายหญ้าด้วย ฉะนั้น ควรพรวนดินและดายหญ้า 1 – 2 ครั้ง ในช่วงฤดูฝน ส่วนฤดูอื่นๆ ก็ดูตามความเหมาะสม แต่ต้องระวังอย่าให้เกิดผลเสียหายต่อต้นมะนาวหรือกระทบกระเทือนราก

● ปฏิทินการดูแลรักษา

ม.ค. – ก.พ.	* ออกใบอ่อน * กำจัดโรค	
มี.ค. – เม.ย.	* ออกช่อดอก * กำจัดโรค	
พ.ค. – ก.ค.	* ผลเจริญเติบโต * ใส่ปุ๋ย * กำจัดโรค	
ส.ค. – ต.ค.	* เลือกเก็บผลที่โตเต็มที่ไปจำหน่าย	
พ.ย. – ธ.ค.	* ตัดแต่งกิ่ง * ใส่ปุ๋ย	

การปลูกมะนาวในบ่อซีเมนต์

เป็นอีกแนวทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรที่ต้องการให้มะนาวสามารถออกลูกนอกฤดู และง่ายต่อการจัดการ เนื่องจากการปลูกในบ่อซีเมนต์สามารถปลูกให้มีขนาดทรงพุ่มเท่ากับการปลูกในแปลงดินได้ และง่ายต่อการรดน้ำเพื่อบังคับให้ออกลูกนอกฤดู

***พันธุ์มะนาวที่แนะนำให้ปลูก ได้แก่ มะนาวแป้น มะนาวแป้นพันธุ์พิจิตร และพันธุ์อื่นๆ

ข้อดีการปลูกมะนาวในบ่อซีเมนต์

1. สามารถบังคับให้มะนาวออกลูกนอกฤดูหรือตลอดทั้งปีได้ง่าย
2. ไม่เปลืองแรงงานหรือเกิดค่าใช้จ่ายในการเตรียมแปลงหรือปรับพื้นที่
3. ง่ายต่อการดูแล และการให้น้ำมีประสิทธิภาพ
4. ป้องกันโรคบางชนิดได้ง่ายจากสภาพดินที่ไม่เหมาะสม
5. เหมาะสำหรับการปลูกไว้รับประทานเองหรือเพื่อส่งจำหน่าย
6. สามารถใช้เป็นไม้ประดับได้อีกทาง

ข้อเสีย

1. มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในส่วนของบ่อซีเมนต์
2. อายุของต้นมะนาวสั้นกว่าการปลูกในแปลงดินแต่ไม่แตกต่างกันมาก

วัสดุอุปกรณ์

1. บ่อซีเมนต์

บ่อซีเมนต์ที่ขายในท้องตลาดมีหลายขนาด ตั้งแต่เส้นผ่าศูนย์กลาง 80-120 เซนติเมตร สูง 40-60 เซนติเมตร แต่ที่นิยมคือ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 เซนติเมตร สูง 40-50 เซนติเมตร พร้อมฝาปิดบ่อ ทั้งนี้ อาจไม่ต้องใช้ฝาปิดบ่อก็ได้หากพื้นที่มีสภาพหน้าดินแน่น และแห้ง สามารถระบายน้ำดี

2. ดิน

เนื่องจากดินที่ใช้มีปริมาณมากกว่าการปลูกมะนาวในกระถาง อัตราส่วนการผสมจึงอาจแตกต่างกันได้ตามงบประมาณการลงทุน โดยใช้ดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายผสมกับมูลสัตว์ แกลบหรือผสมวัสดุอื่น เช่น ขี้เถ้า กากมะพร้าว เป็นต้น ในอัตราส่วนดินต่อวัสดุอื่น 2:1 หรือ 3:1 พร้อมผสมด้วยปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ปริมาณ 10 กิโลกรัม/ดิน 1 ตู

3. กิ่งพันธุ์มะนาวตอน

4. ไม้ไผ่ และเชือกฟาง

การปลูก

1. จัดวางฝาปิดบ่อซีเมนต์ในระยะห่างระหว่างแถว และระหว่างต้นในระยะ 2-4 x 2-4 เมตร พร้อมนำบ่อซีเมนต์วางทับด้านบน 1 ไร่ จะได้ประมาณ 100-400 ต้น ตามระยะที่ใช้
2. นำดินที่ผสมแล้วใส่ในกระถาง ให้ระดับดินต่ำกว่าขอบบ่อประมาณ 10 เซนติเมตร ให้ใส่ดินประมาณ 2 ใน 3 ของบ่อ แล้วนำต้นมะนาวลงบ่อ แล้วจึงใส่ดินกลบที่หลังหรืออาจใส่ดินให้ได้ระดับก่อนค่อยขุดหลุมปลูกที่หลังก็ได้ โดยนำถุงพลาสติกหรือกระถางออกก่อนปลูกทุกครั้ง หลังจากนั้นกลบหน้าดินให้แน่นพอประมาณ พร้อมนำวัสดุอินทรีย์โรยกลบปากบ่อ เช่น แกลบ ขี้เถ้า ขุยมะพร้าว เศษใบไม้ ปุ๋ยหมัก และมูลโค เป็นต้น ทั้งนี้ ให้หลีกเลี่ยงการใส่ขี้เถ้าจำนวนมาก เนื่องจากขี้เถ้ามีสารอินทรีย์ที่เป็นแรมมาก เมื่อละลายน้ำจะให้กรด อาจทำให้รากมะนาว และต้นมะนาวเหี่ยวตายได้ หรือดินมีสภาพเป็นกรดมาก
3. สำหรับต้นมะนาวขนาดเล็กให้ใช้ไม้ไผ่ปักข้างลำต้น พร้อมผูกเชือกรั้งให้ลำต้นตรง ส่วนต้นมะนาวขนาดใหญ่ไม่ต้องรั้งต้นด้วยไม้ก็ได้ หากแต่ต้นมีกิ่งสาขาแผ่กว้างให้ใช้ไม้ไผ่ปักค้ำทั้ง 4 ด้าน
4. เมื่อปลูกเสร็จให้รดน้ำให้ชุ่ม โดยสังเกตน้ำที่ซึมออกบนฝารองด้านล่าง และนำฟางข้าว แกลบหรือเศษใบไม้มากลบบริเวณโคนต้น และปากบ่อทั้งหมด เพื่อรักษาความชุ่มชื้นหน้าดิน

การดูแล

การให้น้ำ หากปลูกไม่กี่ต้นก็สามารถให้น้ำด้วยการรดก็ได้ แต่หากปลูกหลายต้นหรือเพื่อการค้า อาจติดตั้งระบบน้ำหยดเพื่อให้ น้ำง่าย และสะดวกกว่า โดยระยะแรกจะให้ทุกวัน และเมื่อต้นมะนาวตั้งตัวได้แล้วจะให้วันเว้นวันก็ได้ขึ้นอยู่กับสภาพหน้าดิน และสภาพอากาศ นอกจากนั้น หากมีการให้น้ำแบบสปริงเกอร์แล้ว เกษตรกรมักนิยมปลูกผักแซมบริเวณรอบต้นมะนาวร่วมด้วย

การใส่ปุ๋ย ให้ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ประมาณ 1-2 กำมือ ทุกๆ 3-4 เดือน/ครั้ง หรืออาจผสมกับน้ำรดบริเวณโคนต้นก็ได้ ทั้งนี้ แนะนำให้หลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยเคมี ให้ใส่เฉพาะในช่วงบังคับการออกดอกหรือระยะออกดอกติดผลเท่านั้น ส่วนปุ๋ยคอกให้ใส่ 1 ถังเล็ก ทุกๆ 3 เดือน และให้คีตวรรณน้ำร่วมกับการละลายปุ๋ยคอกร่วมด้วย

การตัดแต่งกิ่ง ควรตัดแต่งกิ่งให้มีทรงพุ่มเสมอกันในทุกด้าน โดยให้ตัดแต่งกิ่งที่ยาวหรือยื่นออกนอกทรงพุ่มมากเกินไป หรือกิ่งที่เป็นโรคไม่เจริญเติบโตทิ้งเสีย

การเด็ดดอก

การเด็ดดอกกิ่งเป็นขั้นตอนเพื่อให้ต้นเติบโต และแตกกิ่งจนกว่าจะมีความพร้อมในการออกดอก และติดผลมะนาว เพราะการปลูกมะนาวในบ่อซีเมนต์จะใช้กิ่งพันธุ์ที่ได้จากการตอนกิ่ง หรือการติดตา ซึ่งจะติดดอกต่อเนื่องหลังการปลูกเพียงไม่กี่เดือนหลังการปลูก แต่ช่วงแรกต้นจะยังเล็ก และมีกิ่งน้อย จึงไม่ควรให้ติดดอก และผลในระยะนี้

การ เด็ดดอกนั้น จะทำการเด็ดดอกทิ้งจนกว่าต้นจะมีอายุตั้งแต่ 6-8 เดือน จนมีลำต้น และจำนวนกิ่งพร้อมก่อน และหลังจากนั้น ค่อยปล่อยให้มะนาวติดดอก และผลสำหรับการเก็บผลผลิตครั้งแรก

การบังคับให้ออกลูกนอกฤดู

โดยปกติมะนาวจะติดดอกในช่วงเดือน มีนาคม-เมษายน และจะเก็บผลผลิตในช่วงเดือนพฤษภาคม เป็นต้นไปจนถึงเดือนตุลาคม ตามขนาดที่ต้องการในช่วงนี้จะทำให้มะนาวมีราคาสูงมาก แต่จะแพงมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน-เมษายน ดังนั้น การบังคับให้มะนาวออกลูกในช่วงพฤศจิกายน-เมษายน จะขายมะนาวได้ในราคาที่สูงขึ้นมาก

สำหรับการทำให้มะนาวออกลูกนอกฤดู สามารถทำได้โดยการให้น้ำ และการตัดแต่งกิ่ง โดยมะนาวจะออกดอกเมื่อมีการแตกกิ่งใหม่ และออกใบใหม่ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. เลือกต้นมะนาวที่มีอายุตั้งแต่ 8-12 เดือน (ต้นที่ปลูกจากต้นตอนอายุตั้งแต่ 1 ปี และหลังจากปลูกในท่อซีเมนต์แล้ว 8 เดือนขึ้นไป)
2. ให้เลือกกิ่งแก่หรือกิ่งที่มีใบแก่แล้ว และทำการตัดแต่งกิ่ง
3. งดการให้น้ำมะนาวเป็นเวลา 7-10 วัน จนใบเหี่ยวหรือเริ่มร่วง หากในช่วงดังกล่าวมีแนวโน้มที่ฝนจะตกให้ใช้ผ้าใบพลาสติกคลุมคอกปากท่อทั้ง หมด
4. หลังจากงดให้น้ำประมาณ เวลา 7-10 วัน จะสังเกตเห็นใบแก่จะเริ่มเหี่ยวหรือมีใบร่วง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพความชุ่มชื้นของดินด้วย
5. ทำการให้น้ำ ร่วมกับปุ๋ยสูตร 12-12-24 ประมาณ 1-2 กำมือ/ต้น
6. มะนาวจะแตกกิ่ง และออกใบใหม่ประมาณ 15-20 วัน พร้อมแตกดอก โดยในระยะแตกใบใหม่ และออกดอกให้ฉีดด้วยน้ำหมักหรือน้ำต้มสมุนไพรเพื่อป้องกันหนอนหรือแมลงกินใบ อ่อนหรือฉีดพ่นด้วยยากำจัดแมลง
7. ให้น้ำปกติ วันละครึ่งหรือวันเว้นวันจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิต

การปลูกมะนาวให้ลูกดกอย่างต่อเนื่อง และมีอายุหลายปี

1. การคัดเลือกกิ่งพันธุ์

กิ่งพันธุ์มะนาวที่ใช้ปลูกในกระถาง หากต้องการย่นระยะเวลาการเก็บผลให้เร็วขึ้นควรใช้กิ่งพันธุ์ขนาดใหญ่ที่มีการอนุบาลนาน 8 เดือน - 1 ปี ขึ้นไปแต่หากใช้กิ่งพันธุ์ที่ได้จากการตอนอาจต้องใช้เวลาเวลานานขึ้นกว่าจะให้ผลผลิต ทั้งนี้ กิ่งพันธุ์ที่เลือกควรเป็นกิ่งพันธุ์ที่มีความสมบูรณ์ ไม่มีรอยโรค กิ่ง และใบตก ซึ่งการคัดเลือกกิ่งพันธุ์ที่ดีจะช่วยให้ต้นมะนาวเติบโตให้ผลอย่างต่อเนื่อง และมีอายุนานหลายปี

2. การผสมวัสดุปลูก

วัสดุสำหรับการปลูกมะนาวในบ่อซีเมนต์ควรมีการผสมระหว่างดินกับวัสดุทางการเกษตร เช่น ปุ๋ยคอก และมูลสัตว์ต่างๆ ปุ๋ยหมัก แกลบ ชี้เถา ชี้เลื่อย เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินร่วนซุย ดินเก็บความชื้นได้ดี และเป็นการเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ต้นมะนาวอย่างต่อเนื่อง

3. การคลุมหน้าดิน และการปล่อยไล่เดือนดิน

หลังจากปลูกมะนาวเสร็จจำเป็นต้องหาวัสดุสำหรับการคลุมหน้าดิน เช่น แกลบ ฟางข้าว เศษใบไม้ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการช่วยให้ความชื้นดินในบ่อซีเมนต์ไม่สูญเสียง่าย ส่วนการปล่อยไล่เดือนดินถือเป็นการเพิ่มอัตราการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุจากการย่อยกินอินทรีย์วัตถุในดิน ทั้งนี้ การที่ดินมีอินทรีย์วัตถุ และมีอัตราการปล่อยสารอาหารในดินที่เหมาะสมจะช่วยส่งเสริมการเติบโต และยืดอายุของต้นมะนาวได้ดี

4. การให้น้ำ ให้ปุ๋ย และการดูแลอื่นๆ

การให้น้ำนิยมให้โดยระบบน้ำหยด ความถี่ 1-2 ครั้ง/วัน ในปริมาณที่หน้าดินในระยะ 10-15 เซนติเมตร มีความชุ่มชื้นเท่านั้น ส่วนการใส่ปุ๋ย แนะนำให้เลือกใช้ปุ๋ยคอกเป็นหลัก และให้ปุ๋ยเคมีเฉพาะในระยะการเร่งออกผลนอกฤดูเท่านั้น โดยกาให้ปุ๋ยคอกแนะนำให้โรยหน้าบ่อซีเมนต์ทุก 2-3 เดือนในปริมาณที่ไม่ต้องมากนัก ร่วมกับการนำปุ๋ยคอกแช่น้ำ และให้น้ำแก่ต้นมะนาวอีกทางซึ่งเป็นการให้ปุ๋ย และน้ำร่วมกันอีกครั้ง

5. การตัดแต่งกิ่ง

การตัดแต่งกิ่งถือเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในการบังคับมะนาวให้ออกลูกนอกฤดู และเป็นการจำกัดขนาดจำนวนกิ่ง และขนาดทรงพุ่มให้เหมาะสม เพราะหากจำนวนกิ่งมากจะมีผลต่อการขยายจำนวนรากตามจำนวนกิ่ง และขนาดของลำต้น ทำให้ต้นมะนาวดึงธาตุอาหารจากดินไปใช้ในอัตราที่เร็วขึ้น ดินขาดธาตุอาหารเร็ว ส่งผลต่ออายุของต้นมะนาวตามมา

วิธีทำสอร์โมนไซ่เปิดตาดอกมะนาว

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ไซ่ไก่ ประมาณ 5 กิโลกรัม
2. น้ำตาลอ้อย หรือกากน้ำตาล 5 กิโลกรัม
3. นมเปรี้ยว 3 ขวด
4. แปะข้าวหมาก 3 ลูก

วิธีการทำ

บดแปะข้าวหมากให้ละเอียด เทผสมกับนมเปรี้ยว แล้วปั่นไซ่ไก่ทั้งเปลือกให้ละเอียดผสมลงไป ผสมกากน้ำตาล หรือน้ำตาลอ้อยลงไป คนให้ส่วนผสมเข้ากัน จากนั้นปิดฝาภาชนะ หมักในที่ร่ม 7-10 วัน ก่อนการใช้ให้เราสังเกตว่าสอร์โมนไซ่ที่เราหมักนั้นหนืดหรือเหลว ถ้าหนืดหรือแห้งมากให้ใช้น้ำมะพร้าวอ่อนเติมลงไปเพื่อลดความหนืดแล้วจึงตวงออกมาใช้ ก่อนการใช้สอร์โมนไซ่ให้เอาเศษหญ้าปูยหมัก ปุ๋ยคอกออกจากโคนต้นเพื่อไม่ให้ไนโตรเจนละลายไปเลี้ยงลำต้น จากนั้นใช้สอร์โมนไซ่ 50 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร ราดลงที่โคนต้นที่เตรียมไว้แล้ว พร้อมๆ กันกับผสมสอร์โมนไซ่ 10 ซีซี บวกกับ

น้ำตาลทราย 2-3 ช้อนแกง ต่อน้ำ 20 ลิตรฉีดพ่นทางใบโดยอาจจะใช้ ร่วมกับปุ๋ย 0-52-34 อัตรา 10 กรัม, ไวตาไลเซอร์ 5 กรัม และ น้ำมะพร้าวอ่อน 100 ซี.ซี. เพิ่มเข้าไปอีกก็ได้เพื่อช่วยเสริมและกระตุ้น การเปิดตาดอกให้สมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้นโดยฉีดพ่นให้กระจายทั่วทรงพุ่มให้เปียกชุ่มโชก ฉีดอาทิตย์ ละครั้งเพื่อให้กระตุ้นให้มะนาวเตรียมแตกใบอ่อนพร้อมต่อการออกดอก

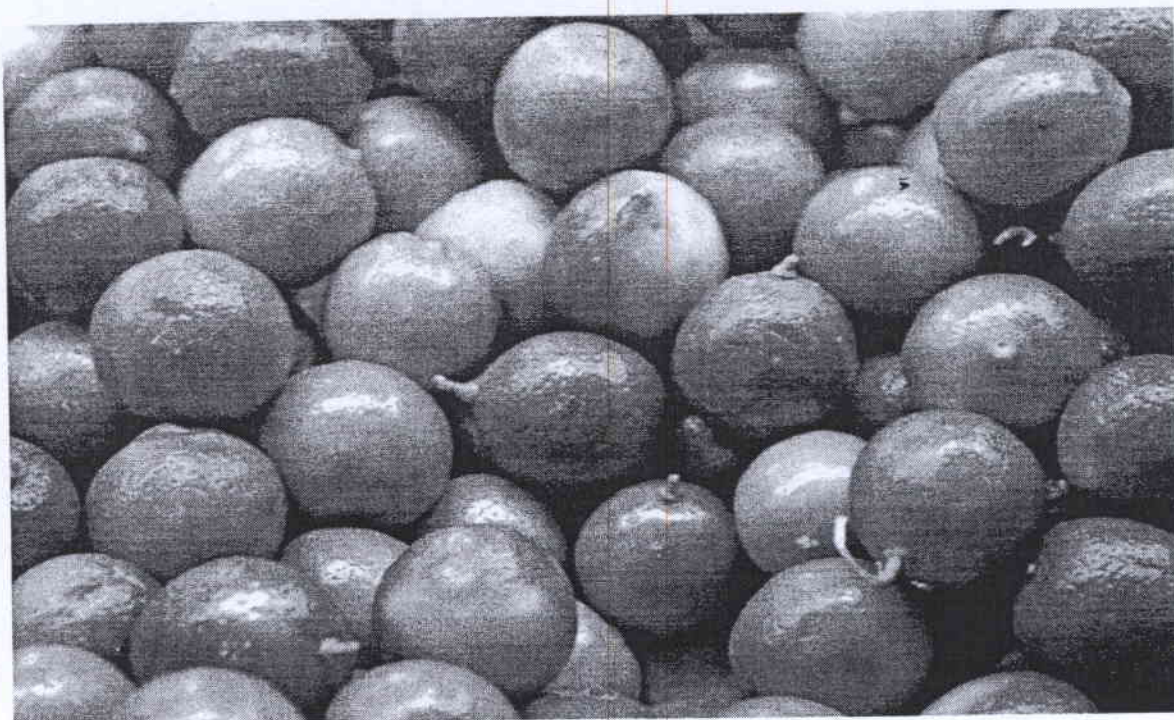
สูตรเปิดตาดอกมะนาว (แบบฝนตกชุกๆ) มีปัญหาเรื่องกรดใบอ่อน

สูตร

13-0-46 (1000) กรัม + ไธโอยูเรีย (1000)กรัม + ธาตุอาหารรอง-อาหารเสริม + สารทราย 200 ซีซี + แคลเซียมโบรอน 200 ซีซี + สมุนไพรกำจัดแมลง

ฉีดช่วงเช้า 1 รอบแล้วหลังจากนั้นอีก 7 วันฉีดสูตรเดิมอีก 1 รอบ แล้วนับเวลาถอยหลัง อีก 15 วัน ดอกมะนาวจะเริ่มออกดอก

หมายเหตุ ใบมะนาวจะร่วงไม่ต้องตกใจ แต่จะร่วงเฉพาะใบแก่เท่านั้นครับ แล้วหลังจากนั้นมะนาวจะ ออกช่อและดอกมาพร้อมกันครับ

วิธีทำมะนาวนอกฤดู

ในการบังคับให้มะนาวออกดอกติดผลนอกฤดู ก็คือการทำให้มะนาวออกดอกในเดือนตุลาคม ดังนั้น เดือนกันยายนเกษตรกรผู้ปลูกมะนาวต้องดบปุ๋ย ดินน้ำ เพื่อที่จะบังคับมะนาวให้มีผลผลิตนอกฤดู โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตัดแต่งกิ่งและเด็ดผลมะนาวที่เหลืองบนต้นออกให้หมด เพื่อบำรุงต้น เร่งการสร้างยอดใหม่ ใบใหม่ เพราะผลมะนาวที่คุณภาพดีที่สุดคือผลที่เกิดจากยอดใหม่ ผลที่เกิดจากกิ่งเก่าคุณภาพจะด้อยลงมา ผลที่คุณภาพต่ำสุดคือผลที่เกิดติดกิ่ง

2. หลังตัดแต่งกิ่งเสร็จใช้ปุ๋ยเคมี 15 - 15 - 15 ใส่หนึ่งกำมือต่อทรง หากไม่ใช้ปุ๋ยเคมีเลย ต้นจะไม่ค่อยสมบูรณ์เท่าที่ควร และพบอาการผลเหลืองที่ไม่ได้เกิดจากอาการมันแตกมากกว่าปกติ เนื่องจากการให้ผลผลิตในปีที่ผ่านมา ต้นมะนาวใช้ธาตุอาหารในการเลี้ยงลูกในปริมาณที่มากนั่นเอง จึงจำเป็นต้องได้รับปุ๋ยเคมีบ้าง

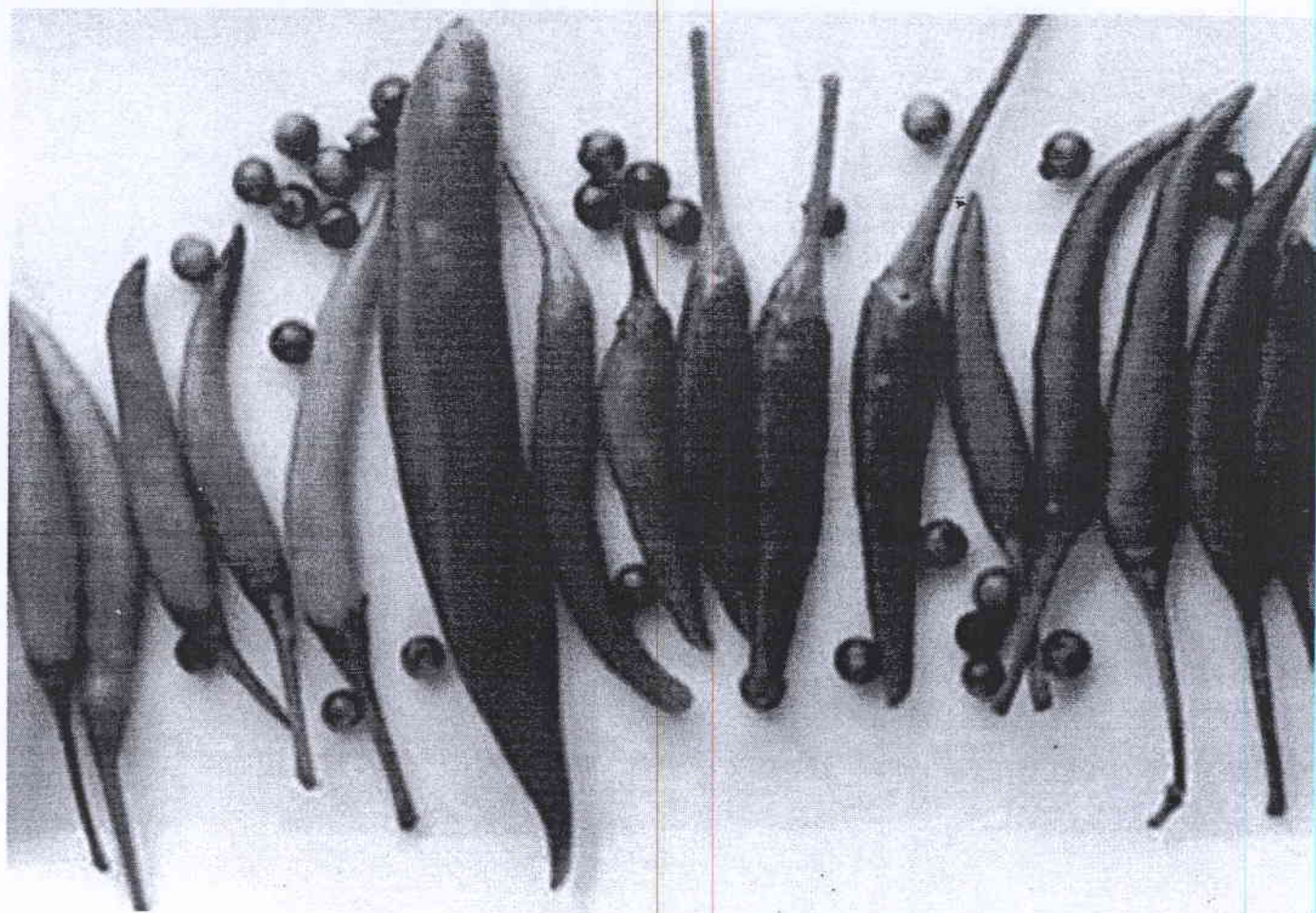
3. เพิ่มวัสดุปลูกในวงบ่อเนื่องจากในแต่ละปีวัสดุปลูกจะยุบลงฝังไปบ้างในปีที่ผ่านมา อาจเพิ่มกากมะพร้าว เศษฟาง ใบไม้ หรือขี้เถ้ากลบ ซึ่งวัสดุพวกนี้จะช่วยเก็บความชื้นได้เป็นอย่างดีและยังเป็นวัสดุที่ช่วยเก็บรักษาปุ๋ยที่จ่ายมาทางระบบน้ำก่อนจะค่อย ๆ ปลดปล่อยธาตุอาหารให้ต้นมะนาวใช้ ป้องกันการสูญเสียธาตุอาหารอันเกิดจากการไหลบ่า หรือการระเหย

4. ให้ใช้ปุ๋ยชีวภาพที่ได้จากการหมักหอยเชอรี่ 30 กก. เศษผลไม้ 10 กก. กากน้ำตาล 10 กก. สารเร่งพด.2 จำนวน 25 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร (สูตรนี้สามารถใช้ฉีดพ่นทางใบ ในอัตรา 20 - 25 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตรได้) ในส่วนของการให้ปุ๋ยชีวภาพทางระบบน้ำนั้น เทคนิคคือใช้ปุ๋ยชีวภาพในอัตรา 5 ลิตร ต่อน้ำ 1,250 ลิตร ให้ทุก 5 - 7 วัน โดยจะให้ครั้งละ 3 - 5 นาที เพื่อให้เศษวัสดุบริเวณโคนต้นชุ่มก็พอ หลังจากนั้นก็น้ำตามปกติ เพราะน้ำจะค่อย ๆ ละลายธาตุอาหารลงไปให้ต้นมะนาวและยังเป็นการใช้ปุ๋ยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. ในระยะนี้ต้องดูแลสวนมะนาวให้ดี เนื่องจากมีโรคและแมลงเข้าทำลายในระยะยอดอ่อน คือ เพลี้ยไฟ และโรคแคงเกอร์ ควรใช้สารกำจัดแมลงที่สกัดจากสมุนไพรทางธรรมชาติ เช่น สมุนไพรที่มีรสเผ็ด ขม เหม็น เช่น ขิง ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด สะเดา หรือบอระเพ็ด คือให้ใช้สมุนไพรดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่ง 30 กก. กากน้ำตาล 10 กก. สารเร่งพด.7 จำนวน 25 กรัม ต่อน้ำ 30 ลิตร หมัก 20 วัน นำมาฉีดพ่นในอัตรา 25 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 - 15 วัน ทั้งนี้ก็เพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และควรใช้ในระยะก่อนเก็บเกี่ยวไม่น้อยกว่า 2 เดือน

6. ให้น้ำและงดปุ๋ยมะนาวจนเห็นว่าใบเหี่ยวและหลุดร่วงประมาณ 50 - 60 เปอร์เซ็นต์ หลังจากนั้นก็น้ำตามปกติ ปุ๋ยเคมีที่ใช้เพื่อเปิดตาดอกในระยะนี้ คือ ปุ๋ยที่มีตัวกลางสูง เช่น 12 - 24 - 12 หรือ 15 - 30 - 15 ปริมาณ 1 กำมือต่อวงบ่อ และควรรดน้ำให้ชุ่มเพื่อให้ปุ๋ยละลายต่อไป สำหรับเกษตรกรบางท่าน เลือกใช้วิธีพลาสติกคลุมบ่อในช่วงนี้ด้วย แต่ต้องพิจารณาปัจจัยที่ว่า พลาสติกก่อให้เกิดไอน้ำเกาะบริเวณผิวด้านในพลาสติก ซึ่งทำให้ลดความชื้นในดินยาก หากจะให้ได้ดี ในวันที่แดดออกต้องแกะพลาสติกออกให้น้ำระเหย หากฝนตกต้องคลุมพลาสติก เป็นการจัดการที่ยากในกรณีที่ไม่มีแรงงานเพียงพอ

7. หลังติดดอกแล้วก็ให้น้ำตามปกติเช้า - เย็น (ระบบน้ำหยดจะใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที) จนกระทั่งมะนาวออกผลผลิต ก็เป็นจบขั้นตอนการทำมะนาวนอกฤดู

การปลูกพริก

พริกชี้หนู (Hot chilli) ถือเป็นพริกที่นิยมนำมารับประทานหรือนำมาใช้ประโยชน์มากในบรรดาพริกทั้งหลาย เนื่องด้วยเป็นพริกที่มีรสเผ็ดจัด สีแดงสดสวยงามเหมาะสำหรับการปรุงอาหารหรือนำมาแปรรูปเป็นพริกป่นสำหรับการประกอบอาหาร

พันธุ์พริกชี้หนู

พริกเป็นพืชที่ผสมเกสรด้วยตัวเองได้ และมีโอกาสผสมข้ามต้นหรือสายพันธุ์ได้ 9 – 32 % จึงทำให้ลักษณะพันธุ์มีความแปรปรวนมาก พันธุ์พื้นเมืองที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ พริกจินดา พริกมัน พริกเหลือง เป็นต้น ส่วนพันธุ์ที่กรมวิชาการเกษตรส่งเสริมให้ปลูก คือ พันธุ์ห้วยสีทน เป็นพริกที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์ และคัดพันธุ์ จากพริกพันธุ์จินดา มีลักษณะเด่น คือ ผลชี้ขึ้น ผลอ่อนมีสีเขียว เมื่อแก่มีสีแดงจัด ความยาวประมาณ 4 เซนติเมตร เมื่อทำเป็นพริกแห้งจะให้สีแดงเข้มผิวเป็นมัน เหยียดตรง ผิวมันเรียบ ก้านผลยาว และมีรสเผ็ดจัด ทรงต้นมีการแตกกิ่งได้ดี ประมาณ 3 – 5 กิ่ง ความสูงประมาณ 1-1.50 เซนติเมตร เป็นพริกปลูกได้ตลอดปี แต่การปลูกเพื่อทำพริกแห้งต้องกระะยะเก็บผลผลิตในฤดูแล้ง เพื่อสะดวกในการตาก การปลูกในช่วงเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม และเก็บเกี่ยวช่วงต้นฤดูฝน ซึ่งจะได้ราคาดี แต่มีข้อจำกัด คือ ต้องปลูกในพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำเพียงพอ หรือในเขตชลประทาน

1. พันธุ์นาเคนทร์1 (NAKENTR 1) จัดเป็นพันธุ์ลูกผสม (F1-hybrid) มีลักษณะเจริญเติบโตเร็ว แตกแขนงดี ผลดก เก็บผลผลิตได้นาน มีสีสวยเนื้อแน่น ขนาดผลประมาณ 2.5×18 ซม. ให้ผลผลิตต่อไร่ประมาณ 3-5 ตัน ผลอ่อนมีสีเขียวอ่อน เมื่อแก่มีสีแดงจัด เหมาะสำหรับบริโภคสด และแปรรูปอุตสาหกรรม ทำเป็นพริกบดหรือซอสพริก
2. พันธุ์นาเคนทร์2 (NAKENTR 2) จัดเป็นพันธุ์ลูกผสมลูกผสม (F1-hybrids) มีลักษณะเจริญเติบโตดี แต่แตกแขนงน้อย ทำให้ปลูกชิดได้ดี ผลดกปานกลาง ขนาดผลใหญ่ ประมาณ 3-17 ซม. มีสีผลเขียวอ่อนถึงเขียวเข้ม เมื่อสุกมีสีแดงจัด รสชาติไม่เผ็ดมาก เหมาะสำหรับทำซอสพริก และอุตสาหกรรมสกัดสี
3. พันธุ์ฮ็อตชอต (HOT SHOT) มีลักษณะเจริญเติบโตดี ผลผลิตสูง แตกกิ่งมาก ทรงพุ่มกว้าง ประมาณ 50-60 ซม. ต้นสูงประมาณ 45-65 ซม. ผลมีสีเขียวอ่อน และสีแดงเข้ม ผลผลิตต่อต้นประมาณ 1.5 กก. อายุเก็บเกี่ยวหลังการย้ายกล้าที่ 3 เดือน และสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตนานประมาณ 12 เดือน
4. พันธุ์มันดำ #02 (MUN DUM #02) เป็นพริกที่มีลักษณะมันดำ เติบโตดี ปลูกได้ตลอดปี ทรงพุ่มกว้างประมาณ 30-40 ซม. ต้นสูงประมาณ 35-40 ซม. ผลมีสีเขียว เขียวเข้ม และ สีแดงเข้ม ให้รสชาติเผ็ดปานกลาง มีกลิ่นฉุนเล็กน้อย ผลผลิตต่อต้น ประมาณ 1-2 กก. ผลแห้งหลังตากประมาณ 0.3 กก. จากผลสด 1-2 กก. อายุเก็บเกี่ยวหลังการย้ายกล้าประมาณ 75 วัน เก็บเกี่ยวผลผลิตได้นาน 90-120 วัน
5. พันธุ์หัวเรือ #03 (HOU RUA #03) มีลักษณะเจริญเติบโตดี ทนทานต่อโรค และแมลงได้ดี สามารถปลูกได้ทั้งปี แตกกิ่งมาก ทรงพุ่มกว้างประมาณ 50-60 ซม. ต้นสูงประมาณ 45-60 ซม. ผลมีสีเขียว และสีแดง ให้รสชาติเผ็ดจัด ผลผลิตสดต่อต้น ประมาณ 1.8-2.2 กก. ผลแห้งจากผลสด 1.8-2.2 กก. ได้สูงประมาณ 0.8 กก. อายุเก็บเกี่ยวหลังย้ายกล้าที่ 90 วัน เก็บเกี่ยวผลผลิตได้นาน 60-90 วัน
6. พันธุ์จินดา #04 (JINDA #04) มีลักษณะเติบโตดี สามารถปลูกได้ทั้งปี แตกกิ่งมาก ทรงพุ่มกว้างประมาณ 50-60 ซม. ต้นสูงประมาณ 45-60 ซม. ผลมีสีเขียว และสีแดง ให้รสชาติเผ็ดจัด ผลผลิตสดต่อต้น ประมาณ 1.5-2 กก. ผลแห้งจากผลสด 1.5-2 กก. ได้ประมาณ 0.7 กก. อายุเก็บเกี่ยวหลังย้ายกล้าที่ 90 วัน และสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้นาน 60-90 วัน
7. กำแพงแสน 513 (KAMPHAENGAEN 513) เป็นพันธุ์ที่เติบโต และให้ผลผลิตเร็ว ทรงพุ่มแข็งแรง ขนาดปานกลาง ต้านทานต่อโรค ติดผลดกมาก ผลอ่อนมีสีเขียวเข้ม ผิวเรียบเป็นมัน ผลสุกสีแดงเข้ม ขนาดผล 1.5×16 ซม. มีน้ำหนัก 18-19 กรัม/ผล ให้รสเผ็ดน้อย
8. ไพรีอท 498 (PILOT 498) เป็นพริกที่ให้น้ำหนักดี ผลใหญ่กว่าพันธุ์พื้นเมือง ผลมีลักษณะพอมยาว ขนาดผลประมาณ 1×17 ซม. ผลมีสีเขียวเข้ม ผลมีลักษณะหยักเป็นคลื่น และบิดเล็กน้อย ให้รสเผ็ด มักใช้ทำพริกแห้ง อายุการเก็บเกี่ยวหลังย้ายกล้าประมาณ 65-70 วัน

9. นครชัยศรี 010 (PEGASUS 010) เป็นพันธุ์ที่เติบโต และให้ผลผลิตได้เร็ว ผลอ่อนมีสีเขียวอ่อน ผลแก่สีแดง ให้เนื้อหนา ผิวเรียบ ขนาดผลประมาณ 2.4×13 ซม. น้ำหนักประมาณ 18 กรัม/ผล ให้รสเผ็ด ตันโตเร็ว ติดผลดี อายุเก็บเกี่ยวหลังย้ายกล้าประมาณ 55-60 วัน

10. พลาซ่า 349 (PLAZA 349) มีลักษณะผลตรงยาว ผลสีเขียวอ่อนเป็นมัน ผิวเรียบสวยงาม ให้เนื้อหนา ผลดก ให้รสเผ็ดเล็กน้อย ขนาดผลประมาณ 2×18 ซม. อายุเก็บเกี่ยวหลังย้ายกล้าที่ 80 วัน

ประโยชน์พริกชี้หนู

1. ทางด้านอาหาร

- ยอดอ่อนของพริกใช้ทำเป็นผักลวกจิ้ม กินกับน้ำพริกหรือรับประทานเป็นผักลวก หรือนำไปประกอบอาหารประเภทแกงจืด แกงเลียง แกงอ่อม เป็นต้น ซึ่งจะให้รสหวาน และเผ็ดเล็กน้อย กรอบ นุ่ม
- ผล มักใช้เป็นผัก หรือเครื่องเทศสำหรับปรุงรสในการประกอบอาหารได้หลากหลายชนิด รวมทั้งใช้เป็นส่วนผสมของเครื่องแกงหรือพริกแกง อาหารที่ใช้พริกเป็นส่วนประกอบหรือปรุงรส ได้แก่ อาหารประเภทแกง อาหารประเภททอด อาหารประเภทต้ม อาหารประเภทยำ รวมถึงอาหารประเภทปิ้งย่าง ที่ต้องการรสเผ็ด ดังนั้น พริกจึงเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง และมีประโยชน์ต่อร่างกาย เพราะสามารถให้พลังงาน และแร่ธาตุ เช่น โปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน เหล็ก แคลเซียม วิตามินเอ วิตามินซี และวิตามินอี โดยเฉพาะวิตามินซี ที่พบมากกว่าผักชนิดอื่นๆ

2. ประโยชน์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

สารแคปไซซินที่พบในพริกชี้หนู นิยมสกัดใช้เป็นยาฆ่าแมลง และสารขับไล่แมลงหรือสัตว์ โดยสารดังกล่าวมีความเป็นพิษที่มีผลต่อการทำงานของเอนไซม์เอสเทอเรส และกลูตาไทโอน-เอส-ทรานเฟอเรส ของสัตว์จำพวกหนอน และแมลงเกือบทุกชนิด

ผลสุกมีคุณสมบัติสามารถฆ่าแมลงได้ รวมถึงฤทธิ์ในการต้านเชื้อแบคทีเรีย และไวรัส ส่วนเมล็ดมีสารฆ่าเชื้อรา ใบ และดอกมีสารยับยั้งการเติบโตของไวรัส พริกจึงใช้เป็นสารฆ่าแมลง ขับไล่แมลงศัตรูพืชหลายชนิด

การปลูกพริกชี้หนู

การปลูกพริกชี้หนูของเกษตรกรแบ่งตามการให้น้ำ มี 2 แบบ คือ

1. การปลูกแบบพริกไร่ เป็นการปลูกพริกชี้หนูที่อาศัยน้ำฝนในช่วงฤดูฝนสำหรับการเจริญเติบโต การปลูกในลักษณะนี้จะควบคุมผลผลิตได้จาก อัตราการตายสูง แต่แก้ไขโดยการปลูกหลังจากฝนตกแล้ว จนดินชุ่ม 1-2 ครั้ง
2. การปลูกแบบพริกสวน เป็นการปลูกโดยการอาศัยน้ำในเขตชลประทานหรือพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำ อย่างเพียงพอ เช่น บ่อเก็บน้ำ บ่อน้ำบาดาล เป็นต้น การปลูกในลักษณะนี้ สามารถปลูกได้ตลอดปี และสามารถควบคุมผลผลิตได้ดีกว่าการปลูกในวิธีแรก อัตราการรอด และผลผลิตสูง

พื้นที่ปลูก

พริกเป็นพืชเขตร้อนหรือกึ่งเขตร้อน สามารถทนต่อสภาพแห้งแล้งได้ดี ไม่ชอบดินชื้นแฉะ มีน้ำขัง พื้นที่ปลูกพริกควรเป็นที่โล่งแจ้ง ได้รับแสงทั้งวัน ไม่ควรเป็นที่ลุ่มหรือดอน ๆ เพราะที่ลุ่มมักประสบปัญหา น้ำท่วมขัง การระบายน้ำยาก ทำให้เสี่ยงเป็นโรคเหี่ยวเฉาได้ง่าย ส่วนพื้นที่สูงหรือเป็นที่ดอนมักจะมีปัญหาในเรื่องดินแห้ง และขาดน้ำได้ง่าย ต้องให้น้ำบ่อย การใช้น้ำล้นเปลี่ยนไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ต้นพริกแคระแกร็น ดอกร่วงไม่ติดผล

การปลูกพริกไม่ควรปลูกติดต่อกันมาหลายปี เพราะอาจทำให้มีการสะสมของโรค และแมลงได้ ควรสลับการปลูกพืชอื่นในแปลงเดียวกัน ประมาณ 2-3 ปี แต่หากจำเป็นต้องปลูกซ้ำ ควรเตรียมดินด้วยการไถพรวน และตากดินทุกครั้ง ประมาณ 7-14 วัน

พริกขึ้นสูงสามารถเติบโตได้ดีในดินทุกชนิด ทั้งดินเค็ม และดินเปรี้ยว แต่เติบโตได้ดีในดินร่วนปนทราย มีอินทรีย์วัตถุสูง การระบายน้ำดี ค่าความเป็นกรด-เบส (pH) ประมาณ 6.0 - 6.8

การเตรียมดิน

แปลงปลูกพริกขึ้นสูงควรเตรียมดินด้วยการไถพรวนด้วยผาน 7 ลีกรประมาณ 30 เซนติเมตร พร้อมกำจัดวัชพืช และตากดินนาน 7-14 วัน หลังจากนั้น ไถด้วยผาน 3 เพื่อให้ดินแตกมีความร่วนซุย หากเป็นพื้นที่ที่เป็นกรดให้ร่วนด้วยปูนขาวปรับสภาพดินก่อนไถทุกครั้ง หลังการไถให้ตากดินประมาณ 3-5 วัน ก่อนปลูก ทั้งนี้ ก่อนการไถด้วยผาน 3 อาจหว่านโรยด้วยปุ๋ยคอกก่อนหรือใช้ปุ๋ยเคมีรองพื้น อัตราปุ๋ยคอกที่ 50 ตัน/ไร่ ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ที่ 30 ตัน/ไร่ แต่วิธีนี้ทำให้สิ้นเปลืองปุ๋ย ซึ่งอาจใส่ปุ๋ยในขั้นตอนปลูกสำหรับรองกันหลุมก่อนปลูกก็ได้

การเตรียมกล้า

การปลูกพริกจำเป็นต้องเตรียมกล้าพริกก่อนทุกครั้ง ด้วยการเพาะเมล็ดในกะบะเพาะเมล็ดหรือถาดเพาะชำ ที่ 1 ตัน/หลุมหรือถาด สำหรับวัสดุเพาะให้เตรียมด้วยการผสมดินร่วนกับปุ๋ยคอกหรือวัสดุหรือใช้ทางการเกษตร เช่น แกลบ ชี้เถ้า ชี้เลื่อย ขุยมะพร้าว เป็นต้น ในอัตราส่วนดินต่อวัสดุผสม 2:1 หรือ 1:1 ทำการรดน้ำให้ชุ่มหลังการหยอดเมล็ด และรดน้ำทุกวัน วันละ 1-2 ครั้ง ช่วงเช้าหรือเย็น จนพริกแตกใบแก่ประมาณ 3-5 ใบ หรือต้นสูงประมาณ 15-20 เซนติเมตร จึงนำมาปลูกในแปลง

วิธีการปลูก

การปลูกจะปลูกในระยะที่เหมาะสม ที่ระยะห่างต้น 50 เซนติเมตร ระยะระหว่างแถว 100 เซนติเมตร ด้วยการขุดหลุมปลูก และให้โรยด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ก่อนปลูก หากตอนเตรียมแปลงไม่ได้หว่านปุ๋ย

การให้น้ำ

พริกชี้หนูเป็นพืชที่ไม่ต้องการน้ำมาก แต่ต้องการน้ำอย่างเพียงพอ และสม่ำเสมอ จึงควรให้น้ำเพียงเพื่อให้ดินชุ่มประมาณ 1-2 ครั้ง/วัน เท่านั้น ก็เพียงพอ แต่ควรเพิ่มปริมาณในช่วงที่พริกชี้หนูติดดอก และผล

การใส่ปุ๋ย

การใส่ปุ๋ยครั้งแรกอาจเริ่มในระยะก่อนปลูกด้วยการรองก้นหลุม หรือ ใส่เมื่อต้นกล้าตั้งต้นได้หลังการปลูกแล้วประมาณ 1 เดือน ด้วยปุ๋ยสูตร 15-15-15 และให้อีกครั้งเมื่อถึงระยะก่อนออกดอกประมาณ 15-30 วัน หรือเมื่อต้นแตกกิ่ง และทรงพุ่มเต็มที่แล้ว ด้วยปุ๋ยสูตร 12-12-24 ในอัตราของทั้งสองระยะที่ 30 กก./ไร่ ทั้งนี้ ควรให้ร่วมกับปุ๋ยคอกด้วย เพื่อป้องกันการเสื่อมของดินส่วนโรคที่มักพบได้แก่ โรคกุ้งแห้ง โรคเหี่ยวจากเชื้อรา โรคเน่า โรคเหี่ยวจากแบคทีเรีย

การเก็บเกี่ยว

การเก็บผลผลิตพริกชี้หนู จะมีอายุจากวันออกจนถึงเก็บเกี่ยวผลพริกสดครั้งแรก ประมาณ 65-90 วัน ผลผลิตในระยะแรกจะน้อย และจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และลดลงในระยะสุดท้าย การเก็บควรเก็บทุกๆ 7 วัน ด้วยการเด็ดที่ละผลโดยใช้เล็บจิกตรงก้านผลที่ต่อกับกิ่ง ไม่ควรใช้มือดึงที่ผล เพราะจะทำให้กิ่งหักได้

การแปรรูปพริกชี้หนู

1. พริกตากแห้ง

พริกที่ใช้ทำพริกตากแห้ง จะใช้พริกแก่ ซึ่งควรเก็บผลในระยะแก่จัดที่มีผลสีแดงจัดทั่วทั้งผล และควรเลือกผลที่ไม่ถูกโรคหรือแมลงทำลาย เพราะหากใช้พริกที่มีมีคุณภาพจะทำให้พริกแห้งมีสีไม่สวย และคุณภาพด้อยลง เมื่อเก็บผลพริกแล้วควรนำมาตากหรือทำให้แห้งโดยเร็วที่สุด โดยวิธี ดังนี้

การให้ความร้อนร่วมกับตากแดด โดยทำเป็นขั้นตอน ดังนี้

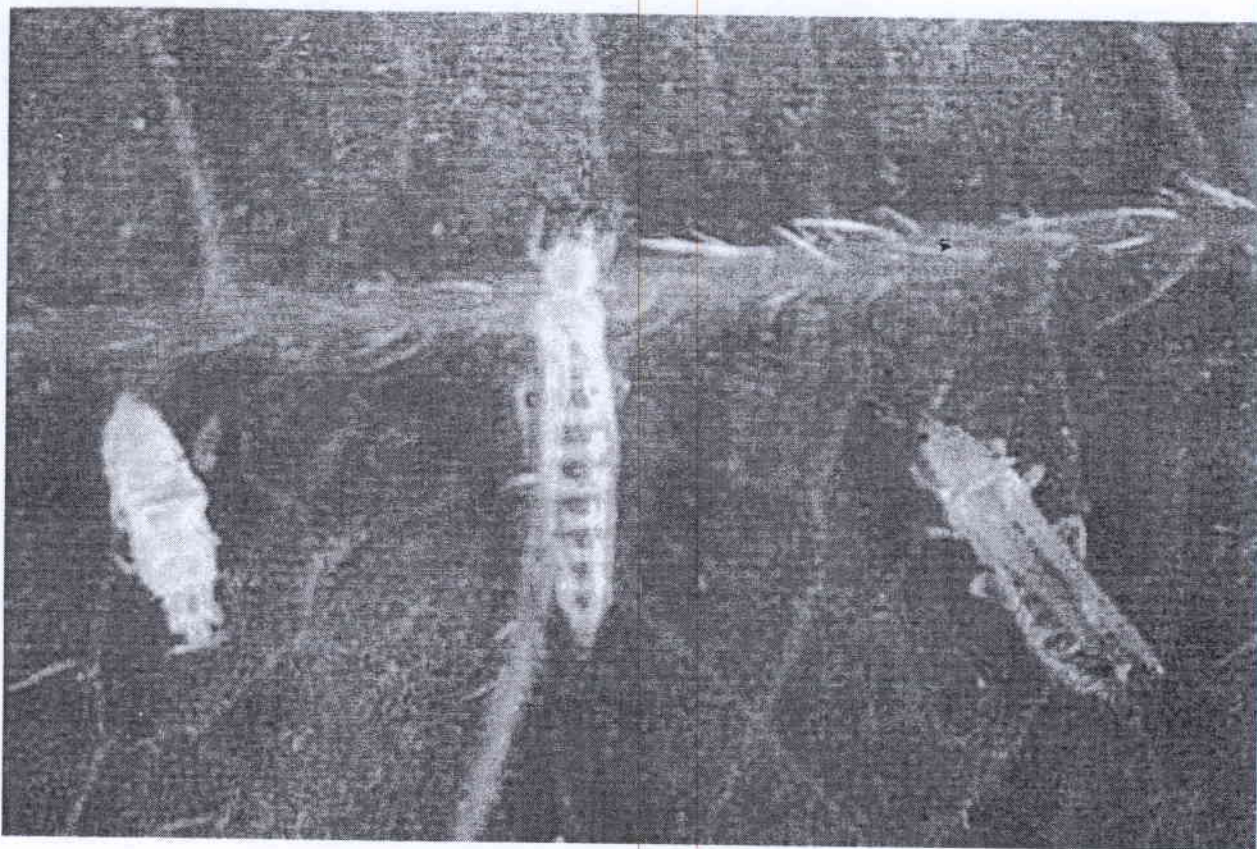
- ให้บ่มในกรณีที่เก็บพริกยังไม่แก่หรือมีสีแดงไม่ตลอดทั่วผล เพื่อผลพริกสุกเป็นสีแดงสม่ำเสมอทั้ง โดยเก็บรวมกันในเชิงที่ระบายอากาศได้ ประมาณ 2 คืน นอกจากนั้น ยังให้ความร้อนแก่พริกที่แก่สม่ำเสมอแล้วเพื่อให้มีสีสวย เช่น การนำไปลวกน้ำร้อนอุณหภูมิประมาณ 70-80 องศาเซลเซียส โดยน้ำร้อนที่ใช้ไม่ควรเป็นน้ำเดือด ประมาณ 5-10 นาที แล้วจึงนำมาตากแดดให้แห้งตามขั้นตอนข้างต้น การลวกน้ำร้อนจะทำให้สีพริกสม่ำเสมอ ไม่ขาวดำ และอีกวิธี คือการนำมาย่างไฟอ่อนๆ จนกระทั่งสุกเพื่อให้แห้งเร็วก่อนนำออกตากแดด
- นำมาตากแดด ภายหลังย่างแล้ว เพื่อให้พริกแห้งสนิท โดยตากแดดประมาณ 5 แดด แล้วสามารถเก็บบรรจุถุงใส่พลาสติก พร้อมผูกปากถุงให้แน่นสำหรับกันความชื้น

2. การตากแดด

- นำพริกสดหลังจากการบ่มให้มีสีแดงสม่ำเสมอแล้วหรือพริกแก่ที่เก็บจากไร่ที่สุกมีสีแดงสม่ำเสมอมาตากแดด ประมาณ 10-15 แดด หรือมากกว่านั้น ตามขนาดของผลพริก
- ขณะตากแดด ให้พริกกลับพริกวันละครึ่ง เพื่อให้พริกแห้งสม่ำเสมอ
- พื้นหรือวัสดุรองตาก ควรทำจากไม้หรือพลาสติก ไม่ควรเป็นโลหะ เพราะหากใช้โลหะจะทำให้พริกเกิดการลวกไหม้ มีสีเหลืองหรือดำได้

3. การอบ

นำไปอบด้วยไอร้อนในเตาอบหรือนำไปอบด้วยเตาอบแสงอาทิตย์ ซึ่งจะร่นระยะเวลาในการทำให้แห้งได้เร็วขึ้น เหมาะสำหรับเกษตรกรที่ปลูกพริกเป็นจำนวนมาก และเหมาะกับการทำพริกแห้งในช่วงฤดูฝน

วิธีการกำจัดเพลี้ยไฟและไรขาว

วิธีแก้พริกใบหงิกงอ

เกิดจากเพลี้ยไฟและไรขาว

วิธีการกำจัดเพลี้ยไฟและไรขาวพริก

- ไรขาวอาการใบพริกจะหงิกม้วนลงทำให้ต้นพริกแคระแกร็น ไม่เจริญเติบโตชะงักการออกดอก
- เพลี้ยไฟอาการใบพริกจะหงิกม้วนขึ้นพริกกำลังออกดอกจะทำให้ดอกกร่วง กำลังติดผลจะทำให้ฝักบิดงอ

ไรขาวหรือเพลี้ยไฟพริก ตัวเล็กมากครับ มองด้วยตาเปล่ายากสักหน่อย ลองเอายอดมาเคาะกับกระดาษสีขาวๆจะเห็นชัดเจนขึ้น

วิธีแก้

น้ำยาล้างจานยี่ห้ออะไรก็ได้ 3 ผา ผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นไปที่ต้นพริกจะพบว่ามียตัวไรขาวบินพรวดออกจากและจะล่องร่วงลงสู่พื้น และทำการเด็ดยอดใบพริกที่เกิดอาการทิ้งและตามด้วยฉีดน้ำหมักชีวภาพเพื่อบำรุงต้นหรือจะใช้กระเทียมหัวสดแก่ๆ 1 กก. โขลกละเอียดแช่ในน้ำร้อนจัด 1 ลิตร นาน 24 ชม. ได้หัวเชื้อ อัตราใช้ หัวเชื้อทั้งหมดผสมน้ำ 60 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วทรงพุ่มทุก 3-5 วันศัตรูพืช ตัวหมัด ผัก ตัวงมปีกแข็ง ตัวงวงกัดใบ เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ ไล่เดือนฝอย แมลงหวี่ขาว เชื้อรา(โรคกลิ้งล้นสับปะรด โรคต้นเน่าผลเน่า โรคผักเน่า โรครากไหม้หรือใบไหม้ โรคราน้ำค้าง โรครากเน่าโคนเน่า โรคเหี่ยว โรคใบจุด โรคใบเน่า) ไวรัสวงแหวนในมะละกอ แบคทีเรียต่างๆ ก็ได้

น้ำหมักชีวภาพ จากหน่อกล้วย

วัสดุที่ต้องเตรียม

1. หน่อกล้วยต้นเล็กๆ หรือมีใบธงจำนวน 3 ใบ สูงประมาณ 1 เมตร 3 กิโลกรัม
2. กากน้ำตาล 1 กิโลกรัม หากไม่มีกากน้ำตาลให้ใช้น้ำตาลทรายแดง 2 กิโล
3. น้ำ 1 ลิตร

วิธีการทำ

นำหน่อกล้วยมาสับให้ละเอียดเป็นชิ้นเล็กๆ สามารถใช้ได้ทั้งราก โดยไม่ต้องล้างน้ำ จากนั้นนำหน่อกล้วยที่ได้มาชั่งน้ำหนักละลายกากน้ำตาลในน้ำ 1 ลิตรคนให้เข้ากันเติมกากน้ำตาลที่ละลายน้ำ 1 ลิตร เกล็ดงาคอกเคล้า ปิดฝาตั้งไว้ในที่ร่ม หมักทิ้งไว้ 7 วัน สามารถนำมาใช้ได้ (เก็บได้นาน 6 เดือน)

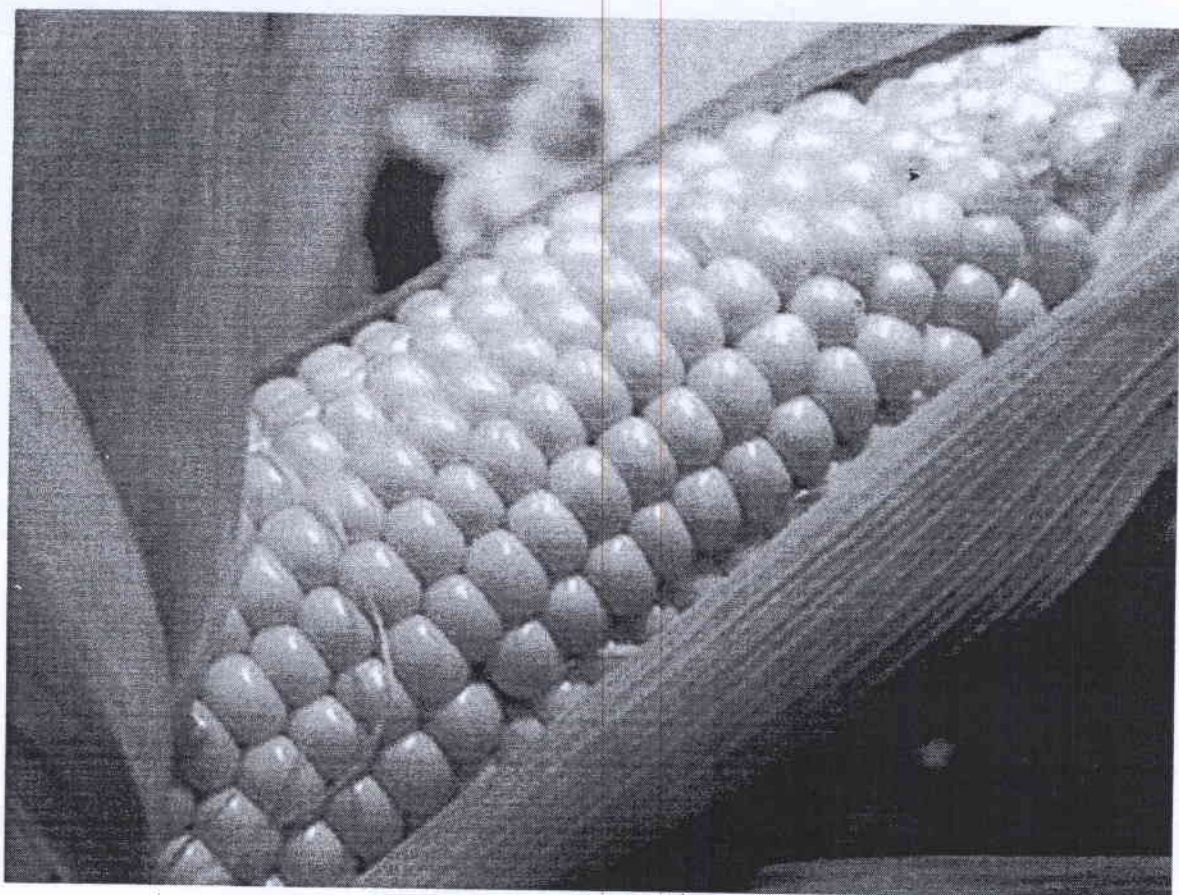
การนำไปใช้

นำหมักชีวภาพจากหน่อกล้วย 20 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร นำมาฉีดพ่น หรือรดต้นไม้ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ใช้ปรับปรุงโครงสร้างของดิน ในการใช้แต่ละครั้งไม่ควรเกิน 5 ลิตรต่อไร่

ปรับปรุงคุณภาพน้ำในร่องสวน ใช้น้ำหมักชีวภาพจากหน่อกล้วย 1 ลิตร ต่อน้ำ 10,000 ลิตร

ล้างทำความสะอาด คอกสัตว์ ใช้น้ำหมักชีวภาพจากหน่อกล้วย 1 ลิตร ต่อน้ำ 100 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่ว

ข้าวโพดหวาน (sweet corn)

เป็นข้าวโพดที่นิยมปลูก และนำมารับประทานมากที่สุดในบรรดาข้าวโพดชนิดต่างๆ เนื่องจากให้ความหวานสูง ไขมันต่ำ สามารถนำมาปรุงเป็นอาหาร ของหวานหรือแปรรูปได้หลากหลายอย่าง รวมถึงการนิยมนำมารับประทานเป็นอาหารโดยตรงด้วยการต้มหรือคั่ว ข้าวโพดหวาน เป็นข้าวโพดที่ปลูกมากทั่วโลก ผู้ปลูกรายใหญ่ของโลก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ฮังการี และแคนาดา ส่วนเอเชียมีผู้ปลูกรายใหญ่ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน และไทย โดยประเทศไทยมีแหล่งเพาะปลูกสำคัญ ได้แก่ ภาคเหนือ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดหนองคาย นครพนม ภาคกลาง เช่น จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี ส่วนภาคใต้ เช่น จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสตูล

เกษตรกรมักปลูกข้าวโพดหวานในฤดูฝนช่วงเดือนพฤษภาคม และเก็บเกี่ยวในเดือนกรกฎาคม สิงหาคม และตุลาคม และปลูกหลังการเก็บเกี่ยวข้าวในเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน และเก็บเกี่ยวในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม การจำหน่ายผลผลิตมีทั้งการจำหน่ายแก่โรงงานเพื่อแปรรูปเป็นข้าวโพดหวานกระป๋อง การส่งออกต่างประเทศ และนำมาบริโภคภายในประเทศ รูปแบบการจำหน่ายในประเทศมักพบนำฝักสดมาขายตามท้องตลาดการเกษตร ตลาดสด และมักพบการขายเป็นข้าวโพดหวานต้มหรือข้าวโพดหวานย่างไฟตามข้างถนนของพื้นที่แปลงปลูก

ประโยชน์ และคุณค่าทางอาหาร

ฉลงง เกิดศรี และไพโรจน์ สุวรรณจินดา (2551) พบว่า ข้าวโพดหวานต้มช่วยลดความเสี่ยงโรคหัวใจ และมะเร็งได้ ข้าวโพดหวานต้มสามารถปลดปล่อยสารต้านอนุมูลอิสระที่สำคัญชื่อ กรดเฟอรูลิก (ferulic acid) ซึ่งเป็นสารที่ช่วยระบบภูมิคุ้มกันในร่างกายมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ กรดเฟอรูลิกยังนิยมใช้สำหรับด้านการแก้ของเซลล์ ป้องกันเซลล์มะเร็ง โรคหัวใจ ไข้หวัด ด้านผลกระทบจากรังสี อัลตราไวโอเลต ช่วยป้องกันมะเร็งผิวหนังจากแสงแดด

ผลผลิตข้าวโพดหวาน

ผลผลิตข้าวโพดหวาน แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. ผลผลิตทางชีวภาพ หมายถึง ผลผลิตโดยรวมของใบ กิ่ง ลำต้น ราก และเมล็ด ซึ่งก็คือ ผลผลิตทางชีวภาพเป็นผลผลิตรวมทุกส่วนของต้นข้าวโพดหวาน
2. ผลผลิตทางเศรษฐกิจ หมายถึง ผลผลิตของต้นข้าวโพดหวานเฉพาะส่วนที่มนุษย์เก็บเกี่ยวไปใช้ประโยชน์ เช่น ผักข้าวโพด ใบข้าวโพดสำหรับอาหารสัตว์ เป็นต้น

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูก

1. พื้นที่ปลูก

พื้นที่ปลูก ควรเป็นพื้นที่ราบ มีระดับสม่ำเสมอ และมีความลาดเอียงไม่เกิน 5% ไม่มีน้ำท่วมขัง หากเป็นพื้นที่น้ำท่วมขัง ควรขุดร่องเพื่อระบายน้ำ สำหรับพื้นที่บางส่วนที่เป็นพื้นที่ปลูกพืชหลักในระยะ 1-3 ปีแรก เช่น สวนยางพารา สวนไม้โตเร็ว เป็นต้น สามารถปลูกข้าวโพดแซมได้

2. ลักษณะดิน

ข้าวโพดหวานชอบดินร่วน ดินร่วนเหนียว ดินร่วนปนทราย ที่ระบายน้ำดีเนื้อดินไม่แน่น ความเป็นกรดต่ำประมาณ 5.5 – 6.5 ควรเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ และมีอินทรีย์วัตถุ

3. สภาพภูมิอากาศ

ข้าวโพดหวานชอบแสงแดดจัดตลอดอายุการปลูก อุณหภูมิที่เหมาะสม ประมาณ 24 – 35 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนประมาณ 1,000–1,200 มม./ปี ในฤดูฝนช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคมที่มีอากาศเย็นมักทำให้ผลผลิตลดลง เนื่องจากช่อดอกตัวผู้ไม่กระจายละอองเกสรได้น้อย หากปลูกในช่วงฤดูแล้งจะเป็นการดี เนื่องจากช่อดอกตัวผู้จะกระจายเกสรได้ดีกว่า แต่หากการปลูกในฤดูแล้งจำเป็นต้องมีระบบชลประทาน และน้ำที่เพียงพอจึงจะให้ผลผลิตดี

4. แหล่งน้ำ

ข้าวโพดหวานต้องการน้ำที่เพียงพอเพื่อการเจริญเติบโต และให้ผลผลิตอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจำเป็นต้องมีแหล่งน้ำ เช่น บ่อดิน บ่อบาดาล โดยเฉพาะการปลูกในช่วงฤดูแล้งหรือการปลูกหลังการเก็บเกี่ยวข้าว แต่พื้นที่ปลูกในช่วงฤดูฝนจะสามารถช่วยให้ข้าวโพดหวานเจริญเติบโตโดยอาจไม่จำเป็นต้องให้น้ำเพิ่ม

การปลูกข้าวโพดหวาน และการดูแลรักษา

การเตรียมดิน

เตรียมดินโดยการไถตะ และตากดินประมาณ 3-5 วัน แล้วจึงไถแปรให้ดินละเอียดอีกครั้ง และตากดินประมาณ 3-5 วัน ก่อนไถแปรควรหว่านปุ๋ยคอก เช่น ปุ๋ยขี้ไก่ อัตรา 1-2 ตัน/ไร่ เพื่อให้ดินร่วนซุย และเพิ่มธาตุอาหารให้กับข้าวโพดหวาน

วิธีการปลูก

ชุดหลุมปลูก โดยให้ระยะห่างระหว่างต้นที่ 25 เซนติเมตร และระยะระหว่างแถว 75 เซนติเมตร หรือที่ระยะ 50x50 เซนติเมตร โดยหยอดเมล็ดพันธุ์หลุมละ 2-3 เมล็ด พร้อมกลบดิน

การให้น้ำ

เมื่อหยดเมล็ด และกลบดินเสร็จทั่วแปลง ควรให้น้ำทันที แต่หากปลูกในฤดูฝน อาจรอวันฝนตกหรือปลูกในขณะที่ดินชื้น ในระยะแรกหากเป็นดินร่วนหรือดินร่วนเหนียว ควรให้น้ำข้าวโพดหวานอย่างน้อย 2 วัน/ครั้ง และเมื่อข้าวโพดตั้งต้นได้อาจให้เพียง 4-6 วัน/ครั้ง ในอัตราที่ดินไม่แฉะ และไม่เกิดน้ำท่วมขัง หากเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทราย ควรให้น้ำข้าวโพดหวานของระยะแรกอย่างน้อย 2 วัน/ครั้ง และเมื่อข้าวโพดตั้งต้นได้อาจให้เพียง 2-3 วัน/ครั้ง ในอัตราที่ดินไม่แฉะ และไม่เกิดน้ำท่วมขังเช่นกัน และหากพบข้าวโพดหวานมีลักษณะใบม้วนในช่วงเวลาแสงแดดจัด แสดงว่าดินมีความชื้นน้อย และข้าวโพดมีอาการขาดน้ำ ควรรีบให้น้ำทันที ส่วนก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตประมาณ 5-7 วันควรหยุดให้น้ำเพื่อให้ข้าวโพดหวานสะสมแป้ง และน้ำตาลในเมล็ดให้มากที่สุดก่อนการเก็บฝัก

การใส่ปุ๋ย

ควรใส่ปุ๋ย 3 ครั้ง ดังนี้

- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1 ที่ 14 วันหลังปลูก โดยดินร่วนปนทราย ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ดินเหนียวใส่ปุ๋ยสูตร 16-20-0 อัตรา 50 กิโลกรัม/ไร่
- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 เมื่อต้นข้าวโพดอายุ 25 - 30 วัน ปุ๋ยสูตร 21-0-0 อัตรา 50 กิโลกรัม/ไร่ หรือปุ๋ยยูเรีย สูตร 46-0-0 อัตรา 25-30 กิโลกรัม/ไร่ หากสภาพดินทรายให้เพิ่มสูตร 21-0-0 เป็น 80 กิโลกรัม/ไร่ หรือปุ๋ยยูเรียเป็น 44 กิโลกรัม/ไร่
- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 3 เมื่อต้นข้าวโพดอายุ 40-45 วัน โดยใส่ปุ๋ยสูตร และอัตราเดียวกันกับครั้งที่ 2

ตารางการใส่ปุ๋ยปลูกข้าวโพดหวานตามลักษณะดิน

1. ดินเหนียว

- หลังปลูก 14 วัน สูตร 16-20-0 อัตราปุ๋ย 50 กก./ไร่
- ข้าวโพดอายุ 25-30 วัน สูตร 21-0-0 อัตราปุ๋ย 50 กก./ไร่
- ข้าวโพดอายุ 40 -45 วัน สูตร 21-0-0 อัตราปุ๋ย 50 กก./ไร่
- พร้อมดายหญ้า ใส่ปุ๋ย และใช้ดินกลบ

2. ดินร่วนปนทราย

- หลังปลูก 14 วัน สูตร 15-15-15 อัตราปุ๋ย 25-30 กก./ไร่
- ข้าวโพดอายุ 25-30 วัน สูตร 46-0-0 อัตราปุ๋ย 25-30 กก./ไร่
- ข้าวโพดอายุ 40-45 วัน สูตร 46-0-0 อัตราปุ๋ย 25-30 กก./ไร่

3. ดินทราย

- หลังปลูก 14 วัน 21-0-0 อัตราปุ๋ย 50 กก./ไร่
- ข้าวโพดอายุ 25-30 วัน 21-0-0 อัตราปุ๋ย 80 กก./ไร่ หรือ ยูเรีย อัตราปุ๋ย 44 กก./ไร่
- ข้าวโพดอายุ 40-45 วัน 21-0-0 อัตราปุ๋ย 80 กก./ไร่ หรือ ยูเรีย อัตราปุ๋ย 44 กก./ไร่

แมลงศัตรูข้าวโพดหวาน

แมลงศัตรูสำคัญที่ทำลายข้าวโพดหวานมีหลายชนิด ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น ข้าวโพด หนอนเจาะสมอฝ้าย เพลี้ยอ่อนข้าวโพด มอดดิน และหนอนกระทู้หอม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด ลักษณะ และการทำลาย ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน ที่มีสีทองแดง วางไข่เป็นกลุ่มซ้อนกันคล้ายเกล็ดปลา การทำลายจะเริ่มในระยะหนอนตั้งแต่ข้าวโพดหวานอายุ 20 วัน จนถึงระยะเก็บเกี่ยว โดยจะเข้าทำลายส่วนยอด ช่อดอก และลำต้น ทำให้ต้นเหี่ยวเฉาตาย

การป้องกันกำจัด

ก. หมั่นสำรวจแปลงปลูก โดยให้หากลุ่มไข่ ตัวหนอน หรือรูเจาะ และยอดที่ถูกทำลายอย่างสม่ำเสมอ

ข. เมื่อพบการทำลาย ควรพ่นสารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช เช่น ไซเปอร์เมทริน (15% อีซี) อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรฟลูมูรอน (25% ดับบลิวพี) อัตรา 30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ทั้งนี้ ควรหยุดใช้ยาเหล่านี้ก่อนการเก็บเกี่ยว 5-14 วัน

2. หนอนเจาะสมอฝ้าย ลักษณะ และการทำลาย ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดกลาง วางไข่เป็นฟองเดี่ยว โดยมักวางไข่บริเวณช่อดอกตัวผู้ และเส้นไหม การทำลายจะเกิดจากระยะหนอนที่กัดกินเส้นไหม และเจาะกัดกินปลายฝัก ทำให้คุณภาพฝักเสียหาย

การป้องกันกำจัด

- หากเป็นพื้นปลูกขนาดเล็ก ควรจับ และทำลายหนอนด้วยมือ
- สำรวจหนอนที่ปลายฝักในระยะผสมเกสร หากพบควรพ่นสารป้องกัน และกำจัดศัตรูพืช โดยพ่นเฉพาะบริเวณฝักที่พบการถูกทำลาย และหยุดใช้สารก่อนการเก็บเกี่ยว 7 วัน

3. เพลี้ยอ่อนข้าวโพด ลักษณะ และการทำลาย เพลี้ยอ่อนเป็นแมลงปากดูดขนาดเล็ก มีทั้งชนิดมีปีก และไม่มีปีก ตัวอ่อน และตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนยอด ใบอ่อน ช่อดอกตัวผู้ ปลายไหม และฝัก ทำให้ข้าวโพดหวานติดเมล็ดไม่สมบูรณ์ มีลักษณะฝักลีบ รวมถึงการถ่ายทอดของเพลี้ยที่ทำให้เกิดโรค ราดำ คุณภาพฝักลดลง มักระบาดรุนแรงในสภาพอากาศแห้งแล้งหรือฝนทิ้งช่วง

การป้องกันกำจัด

หากพบการระบาดของโรคนี้อยู่มีข้อควรปฏิบัติ คือ ควรพ่นด้วยสาร คาร์บาริล (85% ดับบลิวพี) อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ โบเพนทริน (10 % อีซี) อัตรา 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นเฉพาะบริเวณที่ถูกทำลาย และควรหยุดการใช้ก่อนการเก็บเกี่ยว 4 วัน

4. มอดดิน ลักษณะ และการทำลาย ตัวเต็มวัยจะเป็นด้วงวง สีเทาดำ ชอบกัดกินใบตั้งแต่เริ่มงอกถึงอายุ 14 วัน ทำให้ต้นอ่อนตายหรือชะงักการเจริญเติบโต

การป้องกันกำจัด

- ปลุกข้าวโพดหวานในแหล่งที่มีน้ำเพียงพอ และหลีกเลี่ยงการปลูกในฤดูฝน ช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน
- กำจัดวัชพืชที่เป็นที่อาศัยของมอดดินรอบแปลงปลูก
- ให้คลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสารป้องกัน และกำจัดแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด (70% ดับบลิวพี) อัตรา 5 กรัม/เมล็ด 1 กิโลกรัม

5. หนอนกระทู้หอม ลักษณะและการทำลาย ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน มีสีน้ำตาลเข้มปนเทา วางไข่เป็นกลุ่มสีขาวใต้ใบ การทำลายจะเกิดในระยะหนอนที่ชอบกัดกินทุกส่วนในระยะต้นอ่อน ทำให้ต้นข้าวโพดหยุดการเติบโต และแห้งตาย

การป้องกันกำจัด

- เก็บกลุ่มไข่ และหนอนทำลาย
- ใช้ชีววิธี เช่น นิวเคลียร์โอโพสิทีโดรซิสไวรัส อัตรา 20-30 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พ่นช่วงเย็น 1-2 ครั้ง ห่าง 5 วัน และหยุดการใช้สารก่อนการเก็บเกี่ยว 1 วัน

การเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวโพดหวาน และการจัดการหลังเก็บเกี่ยว

ระยะเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม

ระยะเก็บเกี่ยวข้าวโพดหวานถือเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะหากเก็บเกี่ยวเร็วเกินไปข้าวโพดจะหวานน้อย หากเก็บเกี่ยวช้าเกินไป ข้าวโพดหวานจะมีความหวานลดลงเช่นกัน ระยะการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม คือ หลังข้าวโพดออกไหม 18-20 วัน หรือ พบว่า ไหมข้าวโพดเปลี่ยนเป็นสีดำ หรือเมล็ดส่วนปลายของฝักเปลี่ยนเป็นสีเหลือง หากเมล็ดสีขาวแสดงว่าข้าวโพดอ่อนเกินไป หากเมล็ดสีเหลือง และเมล็ดเริ่มเหี่ยวแสดงว่าแก่จัดเกินไป

วิธีการเก็บเกี่ยว

ให้ใช้มือหักฝักสดบริเวณก้านฝักที่ติดลำต้น ฝักข้าวโพดหวานจะคงความสดได้ประมาณ 24 ชั่วโมง แต่ยืดอายุความสดได้ด้วยการตัดให้มีส่วนลำต้นปล้องด้านบน และด้านล่างติดที่ฝัก ซึ่งยืดอายุความสดและความหวานได้อีก 24 ชั่วโมง รวมเป็น 48 ชั่วโมง

การจัดการหลังเก็บเกี่ยว

การรักษาผลผลิต

หลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรเก็บผักข้าวโพดหวานในที่ร่ม และไม่ได้รับแสง ไม่กองผักข้าวโพดบนพื้นดิน ควรวางบนพื้นที่ยกสูงด้วยไม้หรือวางกองบนพื้นซีเมนต์ที่ทำความสะอาดแล้ว และไม่กองสูงในปริมาณมาก เพราะจะทำให้ข้าวโพดร้อน เกิดการช้ำ ความหวานลดลงเปลือกหุ้มผักเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล

วิธีการขนส่ง

ควรเตรียมนานพาหนะขนส่งก่อนล่วงหน้าการเก็บเกี่ยวผลผลิต เพื่อขนส่งให้เร็วที่สุด หลังปลิดผัก และขนส่ง ควรส่งถึงตลาดหรือมือผู้บริโภค ไม่เกิน 24 ชั่วโมง และควรขนส่งเวลากลางคืน เพื่อหลีกเลี่ยงผลผลิตรับแสงแดด

วิธีปลูกมะละกอให้ตกเตี้ย

วิธีโน้มต้นมะละกอ....

มะละกอโน้มต้นเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของคนปลูกมะละกอ ต้นเตี้ย ตก และเก็บง่าย ลดการปะทะกับแรงลม

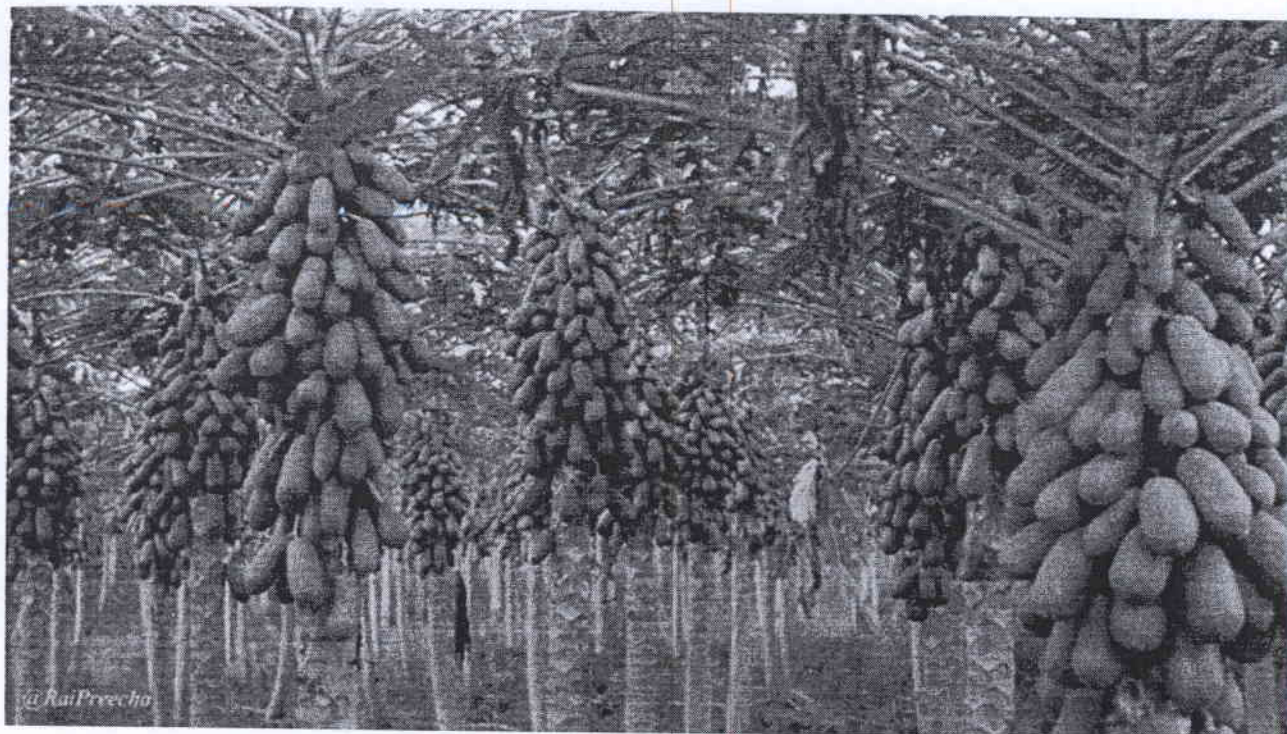
วิธีการ คือ

- หลังจากคัดดอกแล้วตัดให้เหลือ 1 ต้นต่อ 1 หลุม
- นับจากยอดลงมาประมาณปล้องที่ 4-5 จากยอด ใช้เชือกฝางมัดแล้วดึงให้ต้นมะละกอเอียงประมาณ 45 องศา แล้วมัดติดกับหลักไม้
- ปล่อยไว้ประมาณเดือน 4-5 มะละกอก็จะเริ่มตั้งต้นขึ้นเองตามธรรมชาติ

อยากทำสวนให้ได้ เดือนละแสน...

1. พันธุ์ = มะละกามีหลายพันธุ์ แต่ละพันธุ์มีระดับการบริโภคและความต้องการที่แตกต่างกัน ปลูกและดูแลเหมือนกัน แต่ราคาต่างกัน เป็น 10 บาท/กิโลกรัม ก็มี
2. การดูแล = ปลูกแล้วดูแล กับปลูกแล้วไม่ดูแล ผลที่ได้ นอกจากปริมาณแล้ว แค่ว่า "สวยกับไม่สวย" ราคาที่ได้ต่างกัน เกือบ 10 บาท/กิโลกรัม แล้วสำหรับมะละกอบางพันธุ์
3. ตลาด = เป็นสิ่งแรกที่ทุกคนคิดถึง จริงๆตลาดค่อนข้างจะกว้าง และมีการบริโภคที่มาก แต่เรามักชอบอะไรที่ง่ายๆ คือคิดว่าปลูกแล้วใครจะมารับซื้อ (ตลาดวังมาหาสวน) แทนที่เราจะวิ่งหาตลาด เพราะบางครั้งตลาดก็อาจไม่รู้หรือว่า เราปลูกของที่ได้ต้องการ หาเวลาไปเดินตลาดจริงๆ สักวัน เราจะได้เห็นอะไรอีกเยอะ..

4. ปริมาณ = สิ่งที่มีผล ต่อการคล่องตัวในการขาย ส่วนใหญ่จะออกแนว ปลุกน้อยขายยากปลุกมาก
ขายง่าย คำว่าขายง่ายในที่นี้คือขายส่ง ให้เราคิดว่าเราเป็นผู้ซื้อ ถ้าขับไป 200
กิโลเมตร เพื่อไปรับมะละกอ 250 กิโลกรัม เราจะอยากไปไหม และถ้าแถวบ้านเป็น
ชนบท มะละกอ 250 กิโล ขายอาทิตย์หนึ่ง มีที่นั่งนอน ส่วนมากขอกันกินมากกว่า
ดังนั้นจะมีคำพูดออกมาว่า ปลุกแล้ว ไม่มีคนมาซื้อขายไม่ได้ ทั้งๆที่ ถ้าเอามะละกอนี้ไป
ถึงแผง เค๋ก็อรับเราหมดอยู่ดี
5. เป้าหมาย = คือสิ่งที่เราหวัง ทุกอย่างมีต้นทุน มีความเสี่ยง มีความผันผวน มีหลายตัวแปร ที่ส่วน
เองหรือตลาดเอง ไม่ใช่เป็นผู้ควบคุม แมลง โรค อากาศ ดังนั้นให้ ลองคิดว่าถ้าสิ่งที่เรา
ตั้งเป้าไว้ ได้ 80% เราจะยังรับได้ไหม เช่น ราคา หรือ ผลผลิต ...หากได้ ลุยเลย และ
ตั้งใจทำเต็มที่ ปลุก 4 ไร่เดือนเดียวได้ 3 แสนก็มีมาแล้ว วันหลังจะเอารูปมาให้ดู....

วิธีทำสาวมะละกอให้ลูกตก

วิธีทำสาวมะละกอให้ต้นเตี้ยและลูกตก

หลายคนยังไม่ทราบว่าในการทำสาวต้นมะละกอมีข้อดีหลายประการ อาทิ ได้ลักษณะและคุณภาพผลเหมือนต้นแม่พันธุ์เดิม ไม่ต้องปลูkmะละกอใหม่ทุกปี ช่วยให้เก็บผลผลิตได้ง่าย เนื่องจากต้นมะละกอจะเตี้ยเหมือนกับเริ่มต้นปลูกใหม่ซึ่งจะส่งผลในเรื่องการจัดการแปลง มีส่วนลดการระบาดของโรคและแมลงได้ เกษตรกรตัดต้นมะละกอทำสาวทุกปีจะตัดวงจรโรคและแมลงได้

ที่สำคัญพบว่าต้นมะละกอที่มีการทำสาวทุกปีจะมีการติดดอกเหมือนกับต้นมะละกอปลูกใหม่ซึ่งติดกับต้นมะละกอที่ไม่เคยทำสาวเลยจะมีการออกดอกและติดผลน้อยลง สำหรับเกษตรกรที่ปลูkmะละกอในเชิงพาณิชย์ จะสามารถกำหนดการให้ผลผลิตด้วยวิธีการทำสาวกำหนดให้ต้นมะละกอมีผลผลิตขายได้ในช่วงฤดูแล้ง ตั้งแต่เดือนมกราคมเรื่อยมาจนถึงเทศกาลสงกรานต์

เมื่อเกษตรกรได้เก็บผลผลิตมะละกอรุ่นแรกไปแล้ว (คอแรก) ควรจะทำสาวด้วยการตัดต้นมะละกอแล้วเลี้ยยยอดใหม่ ซึ่งหลังจากตัดต้นไปแล้วเพียง 3 เดือน ยอดใหม่ที่แตกออกมาจะเริ่มออกดอกและติดผลตรงตามสายพันธุ์เดิมและเก็บผลมะละกอดิบได้ในเดือนที่ 4 หลังจากตัดต้น

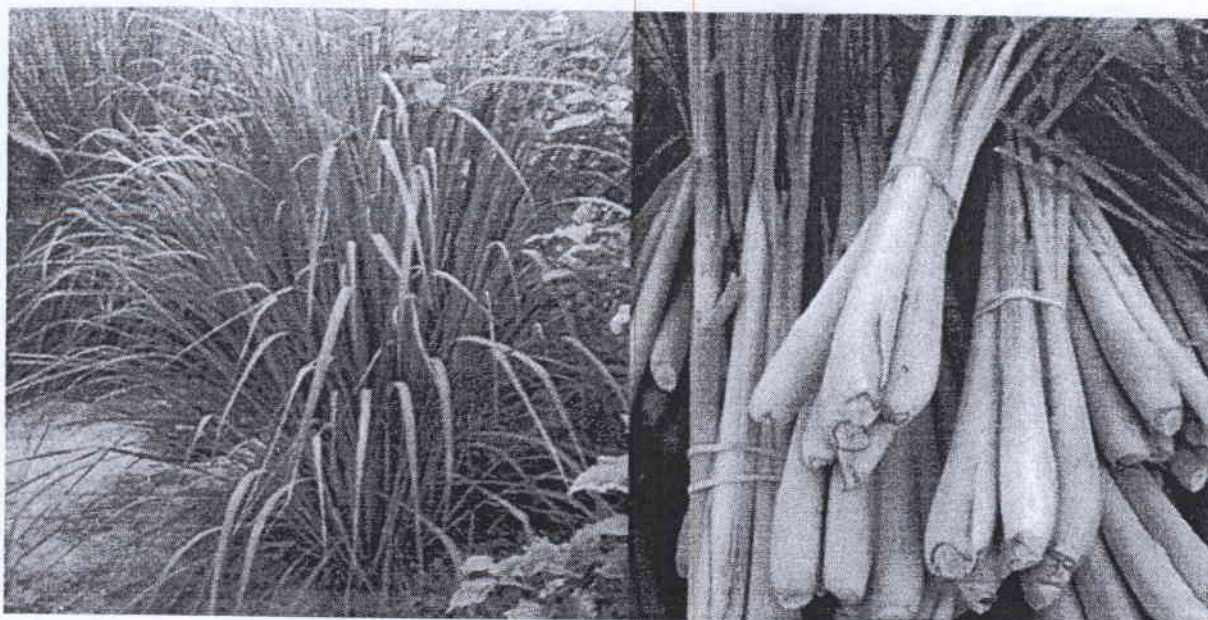
เทคนิคในการทำสาวให้ตัดต้นมะละกอให้สูงจากพื้นดินประมาณ 50 เซนติเมตร (เพื่อลำต้นมะละกอจะต้องพุ่มเปื่อยเน่าลงมาอีกประมาณ 1 คืบ) มีเกษตรกรหลายรายมักจะเข้าใจผิดด้วยการเอาถุงพลาสติกมาครอบต้นส่วนที่ตัดเพื่อป้องกันไม่ให้ต้นเน่า

วิธีการนี้ไม่ถูกต้อง การเอาถุงพลาสติกมาคลุมรอยแผลที่ตัดจะมีผลทำให้ลำต้นเน่ามากกว่า เนื่องจากน้ำที่ระเหยจากลำต้นจะไปเกาะติดที่พลาสติกจนขังเต็มอยู่ในลำต้น ไม่มีที่ระบายน้ำออกส่งผลให้ลำต้นเน่าในที่สุด แต่ถ้าปล่อยไว้ตามธรรมชาติถึงแม้จะมีฝนตกจนมีน้ำขัง น้ำจะแห้งหรือระเหยไปเองเพราะแผลจะโดนแดดโดยตรง แต่เกษตรกรจะต้องช่วยเจาะรูให้น้ำมีทางระบายออกจากลำต้นด้วย

ในการทำสาวเพื่อจะให้มีการแตกยอดใหม่ที่สมควรทำในช่วงฤดูฝน หลังจากตัดต้นมะละกอเสร็จแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องทายาเชื้อราหรือปูนแดงบริเวณรอยแผล เนื่องจากธรรมชาติส่วนที่เป็นรอยแผลจะผุเปื่อยไปจนถึงบริเวณที่ยอดตาใหม่จะแตกออกมา

หลังจากตัดต้นมะละกอเพื่อทำสาวเสร็จเกษตรกรจะต้องใส่ปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ เช่น 16-16-16 หรือสูตรตัวหน้าสูง เช่น 32-10-10 และใส่ปุ๋ยคอกเก่าร่วมด้วย มีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ หลังจากนั้นจะมียอดมะละกอแตกออกมาใหม่หลายยอดให้คัดเลือกยอดที่สมบูรณ์ที่สุดเหลือไว้เพียงยอดเดียวเท่านั้น เพื่อไม่ให้ยอดเจริญแข่งกัน กิ่งที่เราไม่ต้องการให้ทำการการตอน เพื่อนำไปปลูกเป็นมะละกอต้นเตี้ยต่อไป

ข้อควรระวัง ห้ามใส่ปุ๋ยมาก หรือใส่บ่อยเกินไปเพราะจะทำให้รากและโคนเน่า ถ้าไม่เน่าก็จะทำให้ต้นมะละกออ่อนแอเกิดโรคใบไหม้ได้ง่าย หรือเกิดโรคใบเหลืองและตายได้

วิธีปลูกตะไคร้ในนา

วิธีปลูกตะไคร้ในนาข้าว ขยายได้ทั้งปี

การเตรียมต้นพันธุ์ : เลือกต้นพันธุ์ที่มีอายุตั้งแต่ 8 เดือนขึ้นไป ใช้จอบขุดยกขึ้นมาทั้งกอแล้วนำมาแยกต้นออกจากกัน แล้วใช้มีดตัดส่วนรากและใบทิ้งให้เหลือความยาวประมาณ 30 เซนติเมตรจากโคนราก ก็สามารถนำไปปลูกลงแปลงได้เลย หรือนำต้นตะไคร้ที่ตัดใบและรากออกไปแช่น้ำลึกประมาณ 5 เซนติเมตร นาน 5-7 วัน เพื่อกระตุ้นให้ตะไคร้แตกรากใหม่ออกมา ทั้งไว้จนรากมีสีเหลืองเข้ม จึงจะสามารถนำไปปลูกลงแปลงได้

วิธีการปลูกตะไคร้ให้ได้ผลผลิตสูง :

1. เตรียมแปลงโดยการไถพรวนดิน ตากแดด 7-10 วัน และโรยปูนขาวเพื่อปรับสภาพดิน
2. ขุดหลุมปลูกขนาด 25x25x25 เซนติเมตร ใส่ปุ๋ยคอกเก่ารองก้นหลุมไปพร้อมๆ กับการพรวนดิน
3. ใช้ระยะปลูกที่เหมาะสมคือ 1x1 เมตร จะได้ตะไคร้ที่ลำต้นและหัวอวบใหญ่ แต่ถ้าหากปลูกชิดกว่านี้ ต้นตะไคร้จะไม่อวบ ลำต้นจะพอมสูง
4. ปักต้นพันธุ์ตะไคร้ลงดินให้มีลักษณะเอียง 45 องศา ลึก 5 เซนติเมตร จำนวนหลุมละ 2 ต้น

วิธีการสูบน้ำจากบ่อน้ำปล่อยลงแปลงตะไคร้ให้เปียกชุ่ม ประมาณสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ทั้งนี้หากเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง สามารถวางระบบน้ำหยดหรือระบบสปริงเกอร์ในการให้น้ำด้วยก็ได้

การให้น้ำ ให้น้ำแบบสปริงเกอร์ 2-3 วัน/ครั้ง เข้าและเย็น จนตะไคร้สามารถตั้งตัวได้ จากนั้นรดน้ำ 5-7 วัน/ครั้ง

การให้ปุ๋ยแค่ 2 ครั้ง โดยจะให้ในช่วงหลังจากปลูก 15 วัน - 1 เดือน และ รอบที่ 2 ห่างจากรอบแรก 1 เดือน สำหรับสูตรปุ๋ยที่ใช้จะเป็นปุ๋ยยูเรีย 46-0-0 กอละ 1 กำมือตามด้วยการรดน้ำ ใช้ร่วมกับฮอร์โมนบำรุงต้น หลังจากนั้นไม่ต้องทำอะไรอีก คอยดูแลเรื่องน้ำอย่างเดียว ทั้งนี้หากเกษตรกรต้องการผลิตเป็นตะไคร้อินทรีย์ก็สามารถเลือกใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกแทนปุ๋ยเคมีได้”

วิธีการทำฮอร์โมนนมบำรุงต้นตะไคร้กอใหญ่

วัตถุดิบ

- นมเปรี้ยวบีทาเกินหรือยาคูลต์ 1 ขวด
- นมจืด 1 กระป๋อง
- แป้งข้าวหมาก 1 ลูก

ขั้นตอนการทำ

นำส่วนผสมทั้งหมดมาหมักรวมกัน โดยหมักทิ้งไว้ระยะเวลา 3 วัน จนมีกลิ่นหอม

หลักการนำไปใช้

นำน้ำหมักที่หมักได้ในอัตราส่วน 20 ซีซี ไปผสมน้ำเปล่า 20 ลิตร จากนั้นก็นำไปฉีดพ่นต้นตะไคร้จะช่วยบำรุงต้นตะไคร้ให้กอใหญ่

ศัตรูพืช ตะไคร้มีคุณสมบัติที่สามารถขับไล่แมลงได้หลายชนิดจึงทำให้ดูแลรักษาง่ายโดยไม่ต้องใช้สารฆ่าแมลง

การเก็บเกี่ยว :

- ตะไคร้จะเริ่มตัดขายได้ตั้งแต่อายุ 8 เดือนขึ้นไป จนถึง 1 ปีครึ่ง ถ้าหากอายุเกินกว่านี้ลำต้นจะเริ่ม

ฝ่อไม่เป็นที่ต้องการของตลาด

- การเก็บเกี่ยวผลผลิตจะขุดขึ้นมาทั้งกอ โดยตะไคร้ 1 กอ จะมีน้ำหนักประมาณ 6-10 กิโลกรัม

จากนั้นให้นำมาตัดรากและใบออก ให้ต้นตะไคร้มีความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร น้ำหนักจะ เหลือเพียง 3-5 กิโลกรัม/กอ มักรวมเป็นกำ ๆ ใส่ถุงพลาสติกน้ำหนัก 5 หรือ 10 กิโลกรัมต่อถุง เพื่อรอจำหน่ายต่อไป

ข้อมูลอ้างอิง

1. www.technickkaset.com
2. ชมรม มะละกอ เพ็ชชีพ
3. <http://farmlandthai.blogspot.com/>
4. เว็บไซต์พืชเกษตรไทย